

INTEGRÁL AKADÉMIA
INTEGRÁL PSZICHOLÓGIA SZAK

SZAKDOLGOZAT

Asztrológia oktatása az integrál szemlélet szerint

Név: **Molnár Ildikó III. évfolyam**

Telefon: **(30) 211-5268**

E-mail: mikolta@gmail.com

Konzulens: **Kalo Jenő**

Készítés dátuma: **2012.**

Amikor az Integrál Akadémiára jelentkeztem, azzal a céllal indultam neki, hogy az addig megszerzett tudásomat egy még mélyebb szintre tudjam helyezni. Úgy érzem, hogy ez a célom megvalósult. Ahhoz, hogy az legyek, aki most vagyok sok-sok segítőnek, tanárnak, diáktársnak, terapeutának köszönhetem. Segítségükkel, egyéniségükkel olyan tudásra és tapasztalatokra tehettem szert, mely a könyvekből meg nem ismerhető, át nem adható. Mindig számon tartottam őket, és ebben a szakdolgozatban is szeretném kifejezni nekik a hálámat.

Köszönettel tartozom asztrológia tanáromnak Kalo Jenőnek, ki utat mutatott nekem. Tőle tanulhattam meg az asztrológia és pszichológia szépségét, az ezotéria alapjait.

Hálával tartozom Gánti Bencének, kinek iskolájában 3 évig járhattam. Segítségével ismertem meg az integrál szemléletet és pszichológiát, mélyíthettem el pszichológiai, önismereti munkámat. Emellett megtapasztalhattam egy integrál közösség hangulatát, bemélyülését.

Köszönöm terapeutáimnak, segítőimnek, hogy rámutattak olyan dolgokra, melyekre magamtól nem jöttem volna rá.

Végezetül, de nem utolsósorban megköszönöm diáktársaimnak, barátaimnak, kik megkértek, hogy tanítsam őket, s így általuk kipróbálhattam magam, és megtapasztalhattam az asztrológia tanítás szépségét.

Tartalomjegyzék

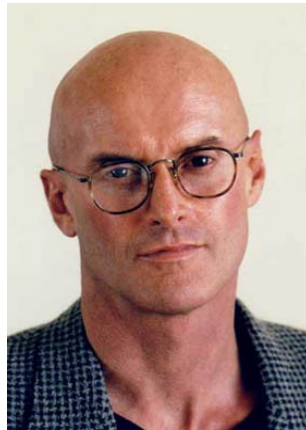
I Bevezetés.....	5
II Az integrál szemléletről.....	6
II.1 Az integrál szemlélet kialakulása, Ken Wilber munkássága.....	6
II.2 Az integrál szemlélet világgépe.....	9
II.3 A négy kvadráns.....	11
II.4 Holonok.....	13
II.5 A négy kvadráns és a holonok kapcsolata.....	14
II.6 A tudatfejlődés szintjei.....	16
II.7 Mászó a létrán.....	25
II.8 A tudatfejlődés sávjai, a fejlődésvonalak.....	28
II.9 A tudat állapotai.....	31
II.10 A tudat típusai.....	31
II.11 Az öt ág összegzése: az AQAL modell.....	32
III Asztrológia rövid története, oktatása.....	33
III.1 Asztrológia rövid áttekintése a nagyvilágban.....	33
III.2 Magyarországon az első asztrológiai iskolák.....	36
III.3 Asztrológiai iskolák jelenleg Magyarországon.....	37
III.4 Asztrológia oktatása integrál iskolában.....	40
IV Asztrológiai alapismeretek.....	41
IV.1 Asztrológia elemtana.....	43
IV.2 Bolygók.....	45
IV.3 Az állatövi jelek, más néven a zodiákusok.....	50
IV.4 Fontosabb tengelypontok.....	55
IV.5 Asztrológiai házak.....	57
IV.6 Fényszögek.....	60
IV.7 Az asztrológiai elemek összerakása.....	61
V Integrál szemlélet és az asztrológia.....	63
V.1 Asztrológiai jelek szerint a fejlődés állomásai vs wilberi létra.....	63
V.2 Az asztrológia és a wilberi létra hasonló megközelítése.....	66
V.3 Wilberi létra segítése az asztrológiában.....	67
VI Asztrológia oktatása integrál szemléletben.....	69
VI.1 Mitől jó egy előadó?.....	69
VI.2 Asztrológia a négy kvadráns figyelembe vételével.....	71
VI.3 Asztrológia oktatása a wilberi létra alapján.....	73
VI.4 Tanítási vázlat.....	74
VI.5 Gyakorlatok összegyűjtése.....	75
VI.6 Saját tapasztalatok.....	76
VII Irodalomjegyzék és hivatkozások.....	77

I Bevezetés

II Az integrál szemléletről

II.1 Az integrál szemlélet kialakulása, Ken Wilber munkássága

1. ábra: Ken Wilber

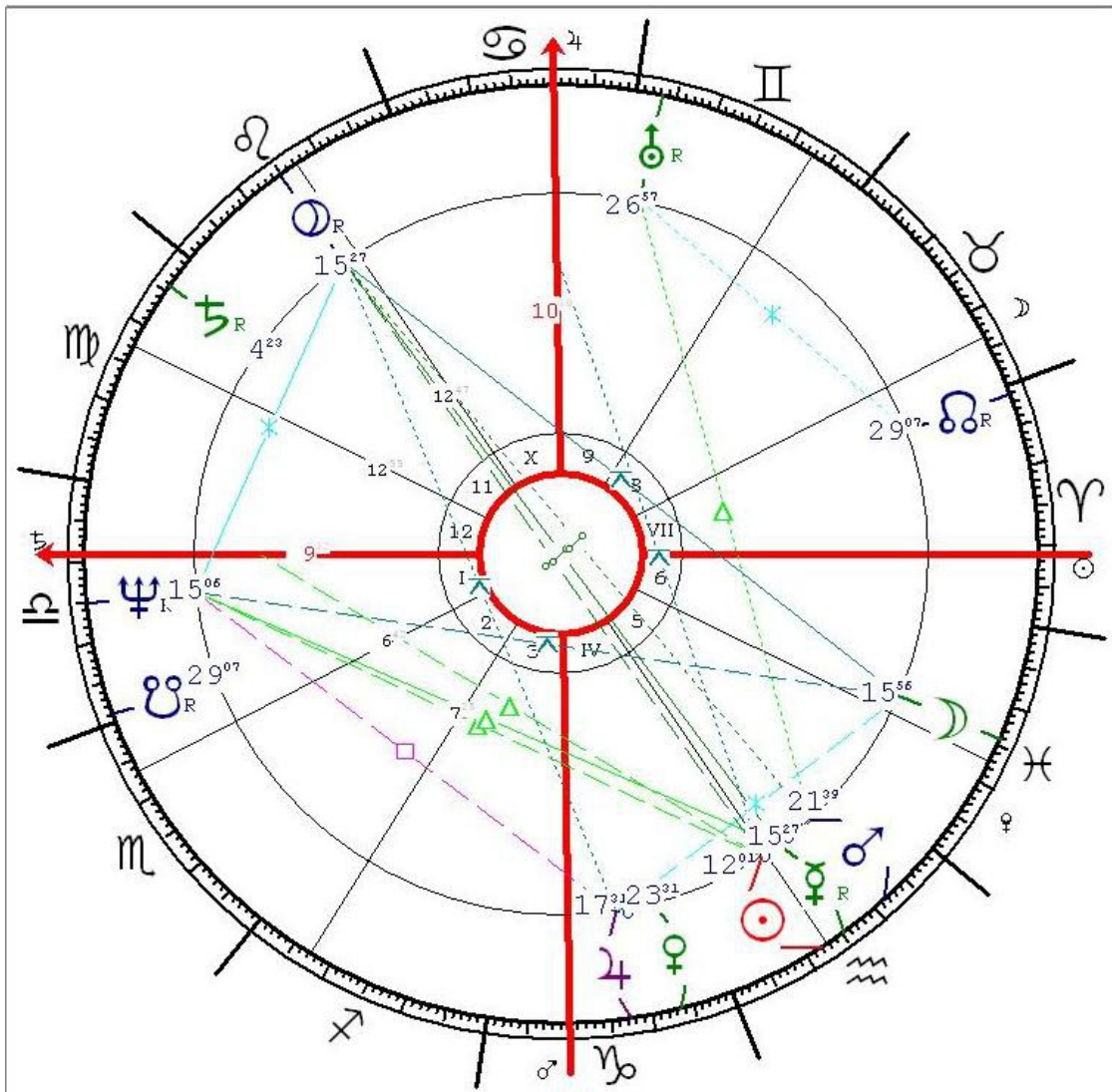
Forrás: <http://www.kenwilber.com/KenPhotos/kenphotos.html>

Ken Wilber személyisége és élete: Az integrál szemlélet elméleti megalkotója Ken Wilber, amerikai pszichológus és filozófus, aki jelenleg az Amerikai Egyesült Államokban, Denverben, Colorado államában él. Utazni nem igazán utazik, elvonultan él otthonában. Ugyanakkor élő telefonos interjúk segítségével folyamatos kapcsolatot tart fenn a világ azóta számos országában megalakult integrál intézményekkel, többek között a hazai Integrál Akadémiával is.

[1. Telekonferencia Ken Wilberrel 2009.10.31.](#)

[2. Telekonferencia Ken Wilberrel 2010.06.05.](#)

(Forrás: <http://www.integralakademia.hu/galeria/hanganyagok/>)

2. ábra: Ken Wilber képlete

Forrás: http://www.astro.com/astro-databank/Wilber_Ken

Ken Wilber 1949-ben, 22 óra 30 perckor született Oklahoma Cityben, Nebraska Államban (USA). Eredetileg orvosnak készült, két évig tanult az észak-karolinai Duke Egyetemen Durhamben, de két év után rájött, nem a gyógyítás az ő útja. Ezután biológiát és kémiát kezdett el tanulni a Nebraska Egyetemen, Lincolnban, ahol dicsérettel diplomázott. Ennek ellenére a sikeres tanulmányok, a kutatói labormunka nem elégítették ki, nem adtak választ legnagyobb belső kérdéseire. Így Wilber saját szellemi útjára lépve önállóan kezdte olvasni, összevetni és szintézisbe foglalni a nyugati és keleti tudományos, filozófiai és pszichológiai irányzatokat. Szellemi „éhségét” és kapacitását jól jellemzi, hogy naponta 2-3 könyvet olvasott el, 17 éves korától rendszeresen meditált, és mindössze 23 évesen írta meg legelső könyvét.

1983-ban 34 éves korában ismerte meg feleségét, Terra (Treya) Killiam-ot, kivel romantikus kapcsolata nem sokáig tarthatott, ugyanis Treya néhány évvel később rákban elhunyt.

1984-től Boulderben élt, ahol 1998-ban az által megalkotott integrál elmélet terjedésének első lépéseként megalapította az Integrál Intézetet, mely céljául tűzte ki az integrál tan elterjesztését.

Jelenleg Denverben él, kiadott könyveinek száma meghaladja a 20-at.

Wilber művei: 23 éves korára közel 300 könyvet olvasott el, s az így megszerzett hatalmas információt átlátva megszületett benne az igény, hogy mindezt egy egységes rendszerbe, egy átfogó elméletbe foglalja. 1973-ban, 24 évesen elkészült első könyve a *The Spectrum of Consiusness (A tudatosság spektruma)*, melyet pár év múlva, 1977-ben sikerült kiadatnia. Ebben a könyvben hozta napvilágra Wilber a tudatfejlődési modelljét, az úgynevezett létramodellt, melyben ragyogóan ötvözte a nyugati pszichológia ismereteit a keleti spirituális hagyományokkal.

Azóta is írásaiból él, melyekből párat magyar nyelven is olvashatunk:

- *Határok nélkül (Édesvíz 2000)* című könyvében a tudatot mutatja be, a belső határaink felszámolására buzdít.
- *A Működős Szellem rövid története (Európa Kiadó 2003, Ursus Libris 2009)*, amely talán a legismertebb műve. Szellemes eszmefuttatása az emberi evolúcióról, a holonokról és a létramodellről sok csodálóra talált Magyarországon is.
- *Áldás és állhatatosságban (Ursus Libris 2005)* a feleségével való romantikus kapcsolatát és a rákkal való küzdelmüket írja le. Ebben megismerhetjük a filozófus Wilber másik, emberi arcát is.
- *Integrál szemlélet (Ursus Libris 2008)* mutatja be az integrál szemléletnek nem csak elméleti, hanem gyakorlati és alkalmazási területeit is.

Magyarországon még az alábbi könyvekben szerepel:

- *A. Maslow, R. Assagioli, K. Wilber: Bevezetés a transzperszonális pszichológiába (Ursus Libris, 2006)* műveiből vannak szemelvények. Transzperszonális pszichológia értelmezése mellett a pszichopatológia tanulmányokról is olvashatunk ebben a

könyvben.

- *Daubner Béla, Kalo Jenő: A tudattalan nehezen járható ösvényén (Integratív Pszichoterápiás Egyesület, 2005)* című könyvben a szerzők Wilber integrál elméletét írják le könnyen érthető nyelvezetben.

Ken Wilber és a pszichológiai irányzatok. A X. században rohamosan fejlődésnek indult pszichológiában a hatvanas évek végétől lépett színre a módosult tudatállapotok élményeit is felkaroló transzperszonális pszichológia. Ennek jeles képviselője, fő elméletalkotója és gyakorlója lett Wilber, majd ezt az irányzatot követte a wilberi integrál személet alkalmazott ága az integrál pszichológia létrejötte.

Kaliforniában 2006 szeptembere óta egyetemi szintű oktatásban sajátítható el ez a terület. Magyarországon ugyancsak 2006.-tól kezdődően jött létre egy független felnőttoktatási intézet Gánti Bence vezetésével, mely jelenleg Integrál Akadémia néven ismert. Tanulói integrál pszichológia szakirányon belül 3 éven keresztül tanulják az integrál szemlélet elméletét, mindemellett gyakorlatban is megismerhetik a pszichoterápiás technikákat.

II.2 Az integrál szemlélet világgépe

Wilber modellje a XXI. század legátfogóbb világgépe, mely elfogadja és átláthatóvá teszi a fő pszichológiai és spirituális hagyományait. Általa kapunk egy térképet, amely segítségével globalizációs világunkban eligazodhatunk különböző eszmerendszerek közt.

Integrál időben és térben. Magába foglalja a felvilágosodás előtti **premodern** ismereteket, mai tudományos-materiális **modern** világi ismereteket, és a hatvanas évek óta létrejött, modernitás kritikájára épülő **posztmodern** szemléleteket. Emellett tartalmazza a Föld valamennyi spirituális hagyományát a kereszténységtől kezdve a keleti buddhizmuson, szufizmuson át a sámánikus kultúrákig, a független tanítóig, nyugati pszichológiát éppúgy, mint az alternatív lelki segítők modelljeit.

Az integrál pszichológia rendszerét az úgynevezett **AQAL modell** fogja össze, mely nem

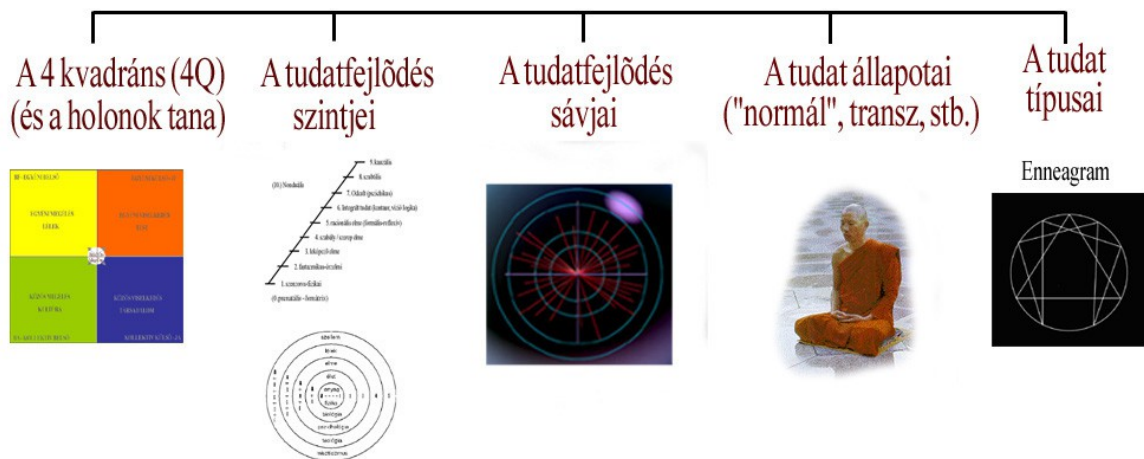
más, mint az „all quadrants all lines” (and all levels, types, states). – Minden kvadráns és szint és fejlődésvonal, és személyiségtípus és tudatállapot egyben, mely ily módon lehetővé teszi az egyén többdimenziós, úgynevezett integrál szemléletű látásmódját.

Az **integrál pszichológia öt fő ága** a következőkből áll:

- a négy kvadráns modell és az evolúció integrál tana
- a tudatfejlődés szintjei (a létramodell)
- a tudatfejlődés sávjai (a fejlődésvonalak)
- a tudat állapotai
- a tudat típusai

Az integrál pszichológia 5 fő ága

Integrál Pszichológia

Készítette: Gánti B.

3. ábra: Az integrál pszichológia 5 fő ága

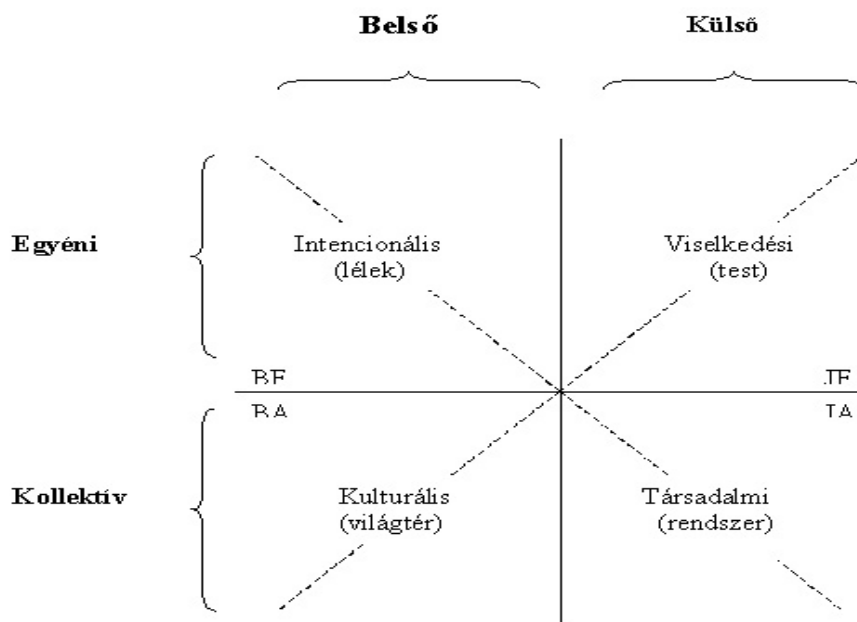
Készítette és engedélyezte: Gánti Bence.
Az integrál pszichológia szak oktatási anyagából

II.3 A négy kvadráns

Wilber amikor a felhalmozott ismereteket rendszerezni akarta, sokáig azt gondolta valamennyi modell, teória, amit olvasott, s amit papírlapokon rögzítve a lakása padlóján szétterített, valamilyen módon mind egy holarchia megnyilvánulásai. Azt feltételezte, hogy a különböző rendszerek mögött, a sok hasonlóság mögé elrejtve létezik egy alap, melyből valamennyi levezethető. Hosszú ideig próbált e mögöttes egységes forrására bukkanni, már majdnem fel is adta, mikor is rájött, hogy a padlón fekvő rendszerek négy eltérő típusba sorolhatók. Ezek a modellek, rendszerek tehát nem egy csoportba tartoznak, hanem négybe. Ezt a rendszert nevezte el négy kvadránsnak.

Wilber arra jött rá, hogy a világban bármely dolog négy nézőpontból szemlélhető:

Megnézhetem az „én”, mint **egyéni** nézőpontjából és megnézhetem a „mi”, mint **kollektív** nézőpontjából. Emellett szemlélhetem a világot mind **kívülről**, mind **belülről** is.

4. ábra A négy negyed

Forrás: Wilber, K. (2003): A Működő Szellem rövid története, 116.old. Budapest, Európa Könyvkiadó.

Ezeket összerakva kapjuk meg a négy negyedét:

- A **belső-egyéni kvadráns (bal felső, BF)** jelenti az egyéni, szubjektív, belső jelenségeket. Ide tartozik a pszichoterápia, a meditáció, mind az, ami az egyén belső világát, élményeit képezik.
- A **belső-közös (bal alsó, BA)** a kulturális és társas szubjektív, azaz interszubjektív aspektus, ahol a közös belső térben találkoznak az emberek. Ide tartozik a kultúra, hiedelmek, csoportélmények, családi belső dinamizmusok.
- A **külső-egyéni (jobb felső, JF)** a viselkedést mutatja, az objektív dimenziót. Ide tartozik az egyén külső vizsgálatának területe, pl. a test és a viselkedés. Ezzel foglalkoznak a természettudományok, a biológia, a kémia, az élettan, a neurológia stb.
- A **külső-közös (jobb alsó, JA)** a szociális, társadalmi rendszeraspektus. Itt a közös lét külső megnyilvánulásai találhatók, vagyis azt mutatja meg, hogy milyen gazdasági, társadalmi és infrastrukturális rendszert alkot egy-egy közösség. Ezzel foglalkozik a szociológia, ökológia, stb.

Kevés olyan megközelítés létezik, amelyik egyformán hangsúlyozza a bal és a jobb oldali dimenziót, pedig a magasabb szellemi fejlődés megértéséhez fontos mindkét út figyelembevétel.

A jobb oldal esetében a vizsgálódás módszere monológikus, nem szükséges a bensőig, a tudatosságig hatolni. Nincs szükség párbeszédre, hiszen csak a felszínt vizsgáljuk. A bal oldal esetében, a belső dimenziók csakis kommunikáció, értelmezés útján, párbeszéd révén közelíthetők meg, azaz objektivitás helyett interszubjektivitásra, a felszín helyett a mélység ismeretére van szükség. A jobb oldali út követői mindig azt kérdezik: „Mit csinál?”, míg a bal oldali út követői arra kérdeznak rá: „Mit jelent?”. Ez azért fontos, mert ebből a tudat, illetve a tudat jelentésének két igen eltérő megközelítése következik. Lényeges, hogy a két oldal egyensúlyban legyen és egységet alkosson, mert ennek meghatározó szerepe van abban, hogyan közelítünk a tudati fejlődés magasabb szintjeihez, mind az egyéni, mind a kollektív átalakulás értelmében. (Wilber, 2003)

II.4 Holonok

Hús jellemző alapelv különíthető el az integrál szerint az evolúcióban, amelyek minden jelenségre nézve igazak. Olyan univerzális törvényszerűségek ezek, amelyek közősek pl. egy fában, egy elméletben, egy gépben, egy kultúrában, egy érzelemben, stb. A valóság holonokból áll, olyan dolgokból, amelyek egyszerre részek és egészek. Minden holon egyszerre része egy nagyobb rendszernek, és egyszerre egy egész, amely részekből áll.

Ilyen például az ember is. Testének sejtjei az ő részeit alkotják, míg ő maga az emberi társadalom egyik eleme. A holonoknak közös mintázatuk, jellegzetességeik, törvényszerűségek vannak – ezeket írja le a többi alapelv. Minden holon négy közös motivációval rendelkezik. A holon első két motivációja a horizontális jellemzője: hogy fenntartsa egészségességét, autonómiáját és egyénileg hasson (hatóerő); illetve hogy megtartsa részességét, beleilleszkedjen egy nagyobb egészbe, helye legyen abban. Ha nem tudja fenntartani önállóságát, vagy ha nem tud egy nagyobb egységbe beilleszkedni, akkor megszűnik létezni. A következő két motiváció a transzcendálás (önmeghaladás) és feloldódás. A transzcendálás és feloldódás a vertikális, a magasabb szintre lépés jellemzői.

Az evolúcióban folyamatos fejlődési szakaszok és ugrások egyaránt vannak. A folyamatos fejlődés az intelligencia fejlődés ideje, az ugrás pedig az identitásváltásé. Ugrások azok, ahol radikálisan új dolgok, élmények jelennek meg, bukkannak fel a létben. A holarchia elve kimondja, hogy a holonok holarhikusan rendeződnek. Ez Koestler kifejezése a természetes hierarchiára. Azért vezette be, mert a hierarchia szó alatt legtöbbször a felettes-alárendelt dominanciaviszonyt értik, ami nem fejezi ki pontosan a holarchia tulajdonságait. A természetes hierarchia vagy holarchia az, melyben egy egész (holon) természetszerűleg része lesz valami másnak a következő, magasabb szinten.

Minden holon meghaladja, és ugyanakkor magában foglalja az előző szintjét. A magasabb holonokban benne van az alacsonyabb, és tartalmaz valami extrát még, ami több, mint az alsóbb szintek összessége. A holarchiát épp az valósítja meg, hogy a magasabban benne van az alacsonyabb, de az alacsonyabban nincs benne a magasabb, és közvetlenül nem is

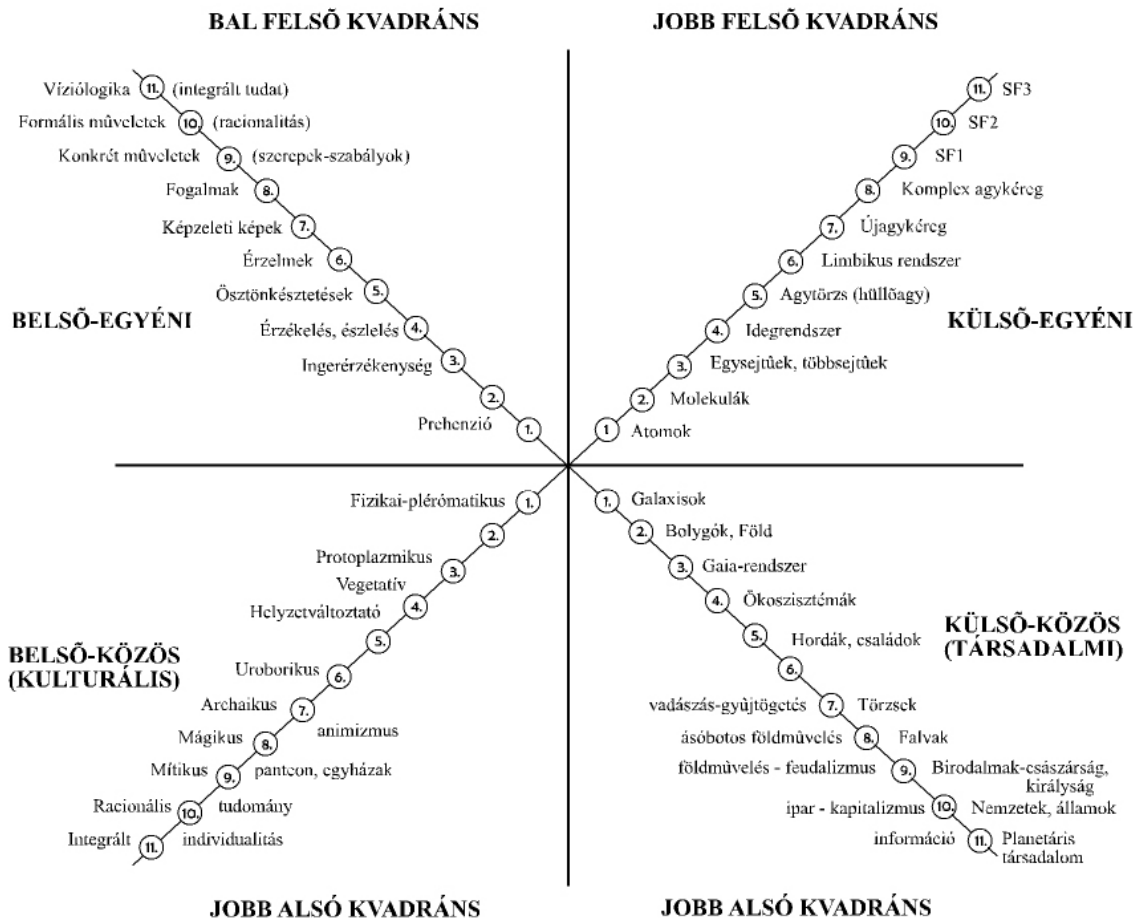
ismerheti azt, csak sejtése, közvetett érzete lehet róla. A magasabb és alacsonyabb szintek nevei azt mutatják, hogy ha elpusztítjuk az alacsonyabb szintet, akkor odavész, ami felette van, ám ha fordítva járunk el, akkor az alacsonyabb szintek képesek megmaradni – mindezt fizikai síkon értve.

A holarchia két jellemzője a mélység és a kiterjedés. Egy holarchiában a szintek száma a mélységet fejezi ki, az adott szinten lévő holonok száma a kiterjedést. Az egymásra épülő szinteken egyre kisebb kiterjedés található az evolúcióban, vagyis minél nagyobb a mélység, annál kisebb a kiterjedés. Máshogy megfogalmazva: ahogy fölfelé haladunk a holarchiában, vagyis ahogy a mélység egyre nő, egyre kevesebb holont találunk.

Az evolúciónak iránya van, az célirányos. A „**tamasz**-ból”, az anyag, a tehetetlenség túlsúlya felől halad a „**radzsasz**-on”, az erő dominanciáján keresztül az egyre nagyobb mélységek irányába, az értelem, a „**szattva**” túlsúlya felé. Az evolúció a magasabb szintek felé vezet, amelyek egyre nagyobb komplexitást, differenciációt, és növekvő autonómiát jelentenek. Az evolúció alapvető sajátossága a holonok mélységnek növelése, amely során az előző szinteket túlhaladják és magukba foglalják.

II.5 A négy kvadráns és a holonok kapcsolata

Mind a négy kvadráns növekszik, fejlődik, és holarchia van bennük, egymásra épülő és egymásba ágyazódó (az alsóbb a felsőbbe) fejlődési szintek. Körkörös, kölcsönösen összefüggő formában. Ez azt is jelenti, hogy mind a négy kvadránsban fejlődési szakaszok vannak, melyeket mind a négy kvadránsban létraszerű ábrázolással, a belső középpontból kiindulva szemléltethetünk. Az egyes szintek egyre fejlettebb állapotokat jelenítenek meg. Minden egyes szintnek megvan a maga megfelelője mind a négy kvadránsban.

Készítette: Gánti Bence. Forrás: Ken Wilber, A Működő Szellem rövid története.

5. ábra: A négy kvadráns és a holonok kapcsolata

Készítette és engedélyezte: Gánti Bence.
 Az integrál pszichológia szak oktatási anyagából

Ahhoz, hogy az evolúcióban egy következő tényleges ugrást megtegyünk, a valóság mind a négy aspektusában feljebb kell lépnünk. Egy új világnézetnek kell kialakulnia, mely egy új, de az előzőeket is magába foglaló gazdasági és technológiai alapra kell, hogy ráépüljön. Az emberek ekkor egy újfajta éntudatra tesznek szert, amely új viselkedési minták kialakulásához vezet. (Wilber, 2003)

II.6 A tudatfejlődés szintjei

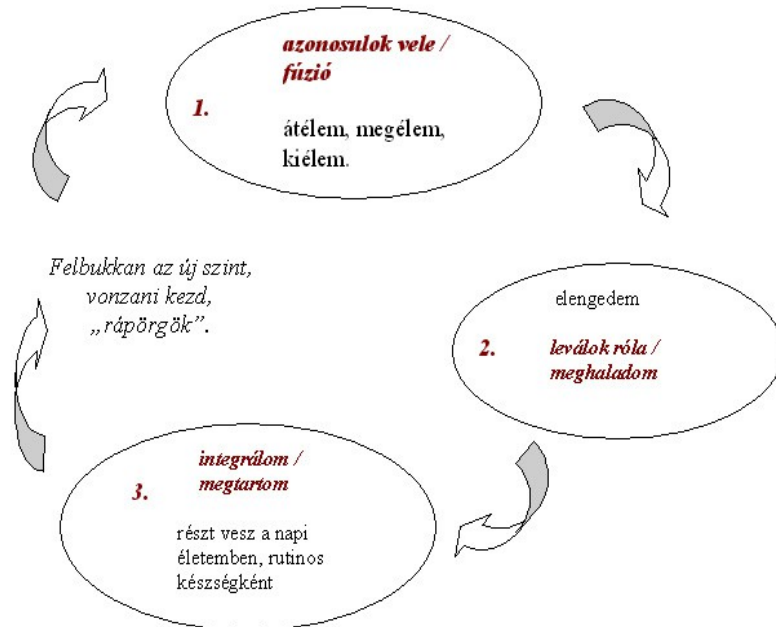
A tudat szintjei a későbbiekben bemutatásra kerülő, időleges tudatállapotoktól eltérően maradandóak. A szintek jelentik a növekedés és fejlődés mérföldköveit. Amikor szilárdan elérünk egy adott fejlődési és növekedési szintet, onnantól kezdve bármikor szabadon hozzáférünk az adott szint képességeihez. A mulandó állapotok tehát állandó vonásokká alakulnak át. (Wilber, 2008)

Az ember pszichológiai fejlődésének legalább három nagy ívét követhetjük nyomon a létrán való feljebb lépegetés során. Fejlődésünk iránya a preperszonális szintektől a perszonálisba, majd onnan a transzperszonális szintek felé tart. Úgy is fogalmazhatunk, hogy a preracionálisból a racionálisba, majd a transzracionálisba. (Wilber, 2008). A preperszonális, preracionális szintek, ahogy a nevük is tükrözi, a racionalitás előtti korszakunkra utalnak. Ekkor még nincs kialakult éntudatunk, nem vagyunk képesek racionális gondolkodással felfogni a világot. Újszülöttként még csak testünket érzékelve, majd gyermeki mágikus, mitikus szemmel tekintünk a világra. Racionális szinten, belépünk az ego és elme világába, kialakul az öntudatunk, majd a szerepek-szabályok elsajátításán át eljutunk a tudomány racionális, logikus világába. A transzracionális, vagy transzmentális szinteken a fejlődés, a korábbi racionális tudat vívmányaira épülve, elkezdi fokozatosan meghaladni és egyben megőrizni a racionalitást, a logikát az intuitív és analógiás gondolkodás váltja fel. A tudatosság egyre tágabb köreibe lépve, elmélyülve az elmenélküliség világában, az egyén végül megtapasztalhatja létezés kettősség nélküli valóságát.

Fejlődésünk során tehát egyre feljebb lépegetünk a létrán, úgy hogy mikor meghaladunk egy szintet, akkor megőrizzük az előző szakasz tudását, tehát az új szintek magukban foglalják az evolúciós törvényszerűségek alapján az előzőeket. Mielőtt azonban meghaladunk egy szintet, kezdetben mindig azonosulunk vele, átéljük, megéljük, majd pedig elengedjük, leválunk róla. A szinteken való lépegetés, fejlődés három törvényszerű alfázisa tehát az azonosulás, differenciálódás, és meghaladás.

A szintek megélésének 3 fázisa

6. ábra: A szintek megélésének 3 fázisa

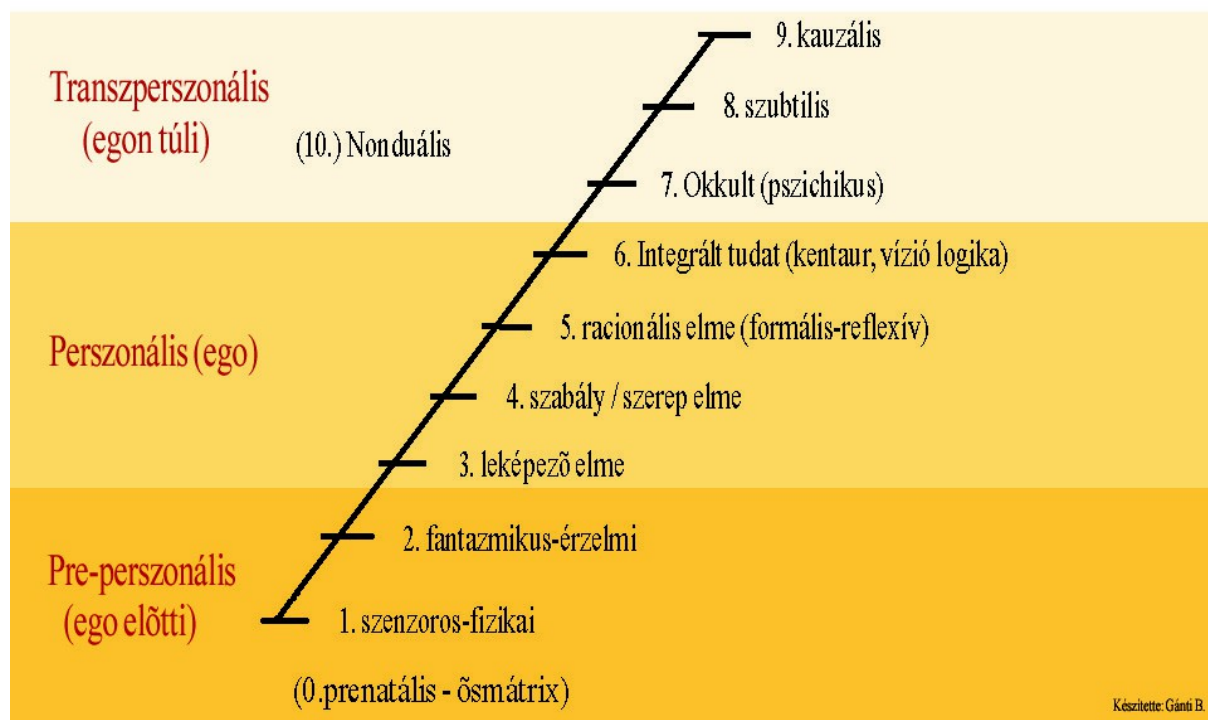
Készítette és engedélyezte: Gánti Bence.
Az integrál pszichológia szak oktatási anyagából

A fejlődés a tudat alattiból indul és az öntudaton át a tudat felettiig, a szupertudatig halad a folyamat. Tíz szintje van a tudatfejlődésének, a legalacsonyabb szintektől a végső, spirituális, transzperszonális szintekig.

Három fő szakaszra osztjuk a fejlődés szintjeit:

- Preperszonális –0-2. szint: itt még nem fejlődött ki az ego
- Perszonális –3-6. szint: az ego működésének szintjei ezek
- Transzperszonális –7-10. szint: egon túli tudatszintek

A tudatfejlődés 3 fő fázisa - ego előtti, alatti, és utáni.

7. ábra: A tudatfejlődés szintjei

Készítette és engedélyezte: Gánti Bence.
Az integrál pszichológia szak oktatási anyagából

A tíz szint tartalma röviden a következő:

0. szint A prenatális, születés előtti.

Magzati kor tartozik ide, melynek kutatásával a prenatális pszichológia foglalkozik, és amelynek feltárásában a Stanislav Grof által kifejlesztett újjászületéses légzés segít.

1. szint / Szenzomotoros-fizikai szint, 0,5-1 éves korig.

Ezen szinten történik meg az érzékszervek használatbavétele (szenzoros), és a testi működések használatbavétele (motoros), és kialakul a szenzomotoros koordináció, azaz mozgás és érzékszervek összehangolása. Lélektanilag itt történik meg a fizikai én-tudat, a fizikai határ kialakulása, amikor a csecsemő elkezd differenciálni a külső fizikai világot a belső testi világtól.

2. szint / Fantazmikus-érzelmi szint, 0,5-1 évestől 2-3 éves korig.

Itt indul be a fantázia működése, valamint itt történik meg az érzelmek, az érzelmi határok

kialakulása, az érzelmek differenciálódása. Eleinte a gyerek tudata azt érzékeli, úgy hiszi, hogy amit saját maga lát, érez, érzékel, ugyanazt látja, érzi, érzékeli a világ is. Kialakul az érzelmi én-tudat, az érzelmi elkülönülést éri el a gyerek a szint végére, elindul az individualizáció, megtörténik az „östörés”, vagyis a gyerek-anya közötti érzelmi egységállapot, a szimbiózis megszakadása. Itt a legfontosabb, hogy jó legyen az anya gyermekkapcsolat. Nehezen gyógyítható károsodást okoz, ha ekkor az anya rosszul van jelen (ilyenkor a probléma például felnőttkori intimitásban jelentkezik), vagy egyenesen rendbe hozhatatlan lesz a sérülés, ha az anya egyáltalán nincs jelen (lásd pl. a hospitalizáció jelenségét). Fontos, hogy ebben a korban az anya tükrözze (hangolja) a gyerek rezdüléseit, érzéseit, továbbá az is fontos, hogy az anya hogyan reagál a gyerek megnyilvánulásaira, pl. megijed, lezár, örül stb. A belső képek spontán használata beindul (még szavakban nem gondolkodik a gyermek), és kialakul a tárgyállandóság. Ebben a szakaszban a gyermek számára csak a saját nézőpontja létezik. Ez az úgynevezett primer narcisztikus korszak is egyben, amely nem azt jelenti, hogy önző módon csak magáról gondolkodik, hanem épp ellenkezőleg: nem képes magáról gondolkodni még, hiszen a beszéd előtti preverbális szakaszban van. Pl. elbújik, és azt gondolja, hogy ha ő nem lát másokat, akkor más sem látja őt.

3. szint / Leképező elme szintje, 2-3 évestől 6-7 éves korig.

Azért hívjuk ezt a szintet a leképező elme szintjének, mert az elme teljes apparátusában tudja leképezni a külső világot. Az érzelmi ént követi a mentális, fogalmi szelf születése, a reprezentációs elme. Ez a beszéd kialakulásának és fejlődésének korszaka. Ekkor a gyerek úgy érzi, hogy csak ő van a világon, ezért gyermeki egocentrizmus korszaknak hívjuk. Ha jön az impulzus, a gyermek szabadon reagál. Ekkor elkezdődik a nevelés a szülők részéről. A gyerek ebben a korban a jutalmazás-büntetés nyelvén ért (a belátás még nem megy). Ettől, illetve ekkor kezdődik el az elfojtás, amely ha erőteljes, akkor alakul ki a depresszió, szorongás. Mivel a szelf és többi személy még nem teljesen tisztán differenciálódott, a gyerek beszemélyesíti a világot olyan tárgyakkal, melyeknek lelket és mentális működést tulajdonít. Valójában egy mágikus világban él, ahol úgy látja, hogy a dolgok egymással mágikusan behelyettesíthetők. A gyermek szociális viselkedése még kezdetleges: monologizál, saját világában él, magához beszél. Fontos jellemzője ennek a szintnek a centrálás, azaz hogy a

gyermek csak a saját világában képes gondolkodni, a másikéban nem, pl. a homokozóban egymás mellett, de mégis külön-külön játszanak a gyerekek. Amikor a másik világában is képes gondolkodni a gyermek, pl. ekkor már együtt, közösen játszanak a gyerekek, ezt hívjuk decentrálásnak, és ez az iskolaérettség, vagyis az iskolakezdés feltétele. Az elme fogalmi gondolkodása lehetővé teszi az időben és térben való gondolkodást is. Az időbeli gondolkodással a szelf elkezdi kontrollálni a testi funkcióit, mivel a múltban gondolkozik, a jövőbe tekint, vagyis nincs a jelenben. Ez azt is jelenti, hogy a fogalmi elmével együtt megjelennek az elfojtások, melyek a későbbi neurózis alapját jelentik.

4. szint / Szabály-szerep elme szintje, 6-7 éves kortól -12 éves korig.

Itt alakul ki a szabályok követése. A gyermek ilyenkor már megérti a szabályokat, egészségesen képes szerepeket, szabályokat vinni. Ő maga is alkot és betartat szabályokat, olyan, mint egy kis erkölcsös. Nagyon fontos előrelépés a globális gondolkodás felé, hogy ezen a szinten az egyén felfedezi a második személyű nézőpont, a centrálásból decentrálás lesz. Így az ember már képes egyszerű külső összehasonlításokat végezni, képes a másik szerepét magára venni. A gyerek rájön, hogy nem működik a mágia. Az iskolába járással együtt belekerül a szerepvilágba. Fontos, hogy az iskolában és otthon milyen szerepeket kap a gyerek (pl. „sztár” vagy „béna” a közösségben, skatulya a tanároktól stb.), mert egy életre meghatározhatja a személyiségét. A csoport válik fontossá, az határozza meg a dolgokat. Még nincs racionalitás, hanem bizalmi, érzelmi alapon hiszi el, amit mondanak neki. Nagyon fontos a csoportnak való megfelelés, a csoportnormák hű teljesítése, hiszen ez az, ami révén az egyén képes elérni a csoport vágyott szeretetét, elfogadását, tiszteletét. A csoporttól való erőteljes függés következtében az egyén identitásának, a „ki vagyok én” határai itt még zavarosak. Rengeteg a szerep, amelyeknek igyekeznek a személy megfelelni, miközben kicsit önmaga is lenni. Az önismeret is még szerepszerű, vagyis nem lehet más, mint amit a csoport elvár. Ezért ezen a szinten az egyén sok mindent elfojt, tagad, áttol, idealizál, eltakar, különböző arcot mutat a csoportérdeknek megfelelően. Megszületik a térkép a fejben, az elme strukturálódik, ami hatékonyabb emlékezeti stratégiák alkalmazásához vezet. Így a korábbi asszociációs logika helyére a konkrét tárgyakról, eseményekről való logikai gondolkodás lép. A gondolkodás szemléletvezérlésű, az elme konkrét benyomásokhoz kötött (konkrét műveleti elme). Lélektanilag ez szociocentrikus szakasz, amikor már nem csak önmaga létezik, hanem

egy szűkebb csoport: család, barát, tanár, akiket érzelmi alapon választ, a többi ember viszont itt még nem érdekli.

5. szint / Racionális elme szintje, 12 éves (kb. felső tagozatos) kortól Az elme ezen a szinten elkezd szabadon, kötöttségek nélkül és viszonylag az érzelmek befolyása nélkül működni. Kialakul az absztrakt, elvont gondolkodás képessége, és az ún. formális műveleti gondolkodás. Kialakul a hipotézisalkotás, a kísérletezés és az ellenőrzés képessége. Erre épül a tudomány is, mely az 5.szint megismerési világát és kognitív stílusát testesíti meg. Míg a 3. szinten csak az én létezik, a 4. szinten van az ember körül néhány, érzelmileg fontos személy, a „mi” a mérvadó, melyen túl a többi ember vagy nem érdeklik az illetőt vagy kifejezetten ellenszenvesnek tűnnek neki (mi-csoport / mások közötti ellentét, etnocentrikusság). Az 5. szinten kibővül a szemlélet és a felvehető nézőpontok köre az összes emberre a társadalmunkban, vagyis kialakul a társadalmi tudatosság. Kialakul a kritikus gondolkodás is: a szülői rászólást már nem fogadja el a kamasz, ha nem ésszerű, szüksége van a magyarázatra és az indoklásra. A racionális elme tehát túllép a tekintélyelvűség alapú engedelmességén, és az ésszerűségben vesz menedéket. Felismeri a család és a társadalom gyengeségeit, ellentmondásait, és kritikussá válik. Kamaszkorban az a vívódás zajlik, hogy beépüljön-e vagy sem az általa kritizált közegbe. Az elme ezen a racionális szinten lineáris okságban működik (ok-okozat), felerősödik a bal agyfélteke működése, a jobb agyfélteke működése háttérbe szorul. Ez egyben lehetőséget ad a masszív önelfojtásra is, ahol az ember azt hiszi, hogy ő az, amit hisz magáról. A személy itt egyoldalúan az elmével azonosul, és képes öntudatlanul becsapni önmagát és másokat is arra vonatkozóan, hogy mi zajlik a belsejében. A személy itt azt hiszi magáról, amit érdekében áll hinni, függetlenül attól, hogy ténylegesen mit érez a testében, amelyre általában itt öntudatlan. Az ötös szintű ember azt gondolja, hogy a józan eszével, és az értelmével uralni képes a testi, érzelmi világát, és az érzelmek általában alsóbbrendűnek és kerülendőnek tűnnek itt.

6. szint / Integrált tudat szintje (kentaur, víziólogika).

Míg az 5. szinten lineáris okságban működik az elme, addig a 6. szinten a kognitív működés tovább fejlődik, és jóval szabadabban tud működni. Az egyén elkezd integráltan látni a világban, hogy a dolgok hogyan függenek össze. Ez a következő dolgokat hozza magával: ha meglátja az okságot, azt el is fogadja, elfogadja a különböző dolgokat, kultúrákat, embereket,

képes az ellentéteket elfogadni, nagy mennyiségű információt egy vízióba, rendszerbe összerendezni (ez az integrált gondolkodás, más néven víziológia), visszatér a kreativitás, spontaneitás, játékosság, valamint újra működésbe lép, felerősödik a jobb agyfélteke működése, integrálódik a bal és a jobb agyfélteke. A gondolkodás tehát többelvű, prularisztikus, mely elfogadja a sokszínűséget, és érti a dolgok relatív és kontextusfüggő mivoltát. Az elnevezésben lévő kentaur az a vonatkozás, hogy az ember személyisége is integrálódik (tudatos és tudatalatti). Az állati ösztönök és érzelmek és az emberi intellektus integrálása történik itt: felül van az ember, és uralja az állati testet (kentaur). Itt az elfojtások felszabadításra kerülnek és megtörténik azok tudatba integrálása, és mindemellett megvalósul az önmegvalósítás is. Akkor 6. szintű egy személyiség, ha az ember megismerte és elfogadta a pozitív és negatív részeit, és megvalósította a képességeit és az eredendő tehetségeit. Ez filozofálás és intellektuális belátás útján nem tud megtörténni, hanem az önismereti-terápiás belső munka vezet el ide. Aki ezt megvalósította, annak az egoja eljutott az ego fejlődésének csúcsára, a személye, lénye „kerek”. Az ilyen ember egyéni és autonóm személyiség, melynek jellemzőit Abraham Maslow írja le az önmegvalósító ember leírásában (Maslow, 2007). Ezen a szinten a személyek gyakran jól kommunikálnak, értik is a másikat, de gyakran nem érdekli őket az együttműködés, mivel a maguk világa önmagában beteljesülést jelent számukra. 6. szintű ember a saját témájában a „király”. A kérdés, hogy hajlandó-e kapcsolódni a többi királyhoz.

7. szint / Okkult (pszichikus) szint.

Az egyén meghaladja az egot-t, és egyre többször képes az éber tudatosság jelenlétében, az itt és mostban élni. Intuitív és analógiás kogníció jellemző erre a szintre. Itt élheti meg az egyén a karakter fellazulásával, hogy feloldódik az elkülönült érzete, megszűnik a kívül és belül különbsége, és eggyé válik a természettel. Ez a természet miszticizmus élménye. Megjelenik az egyénben a világlélek, a sámánikus, szívből jövő spontán környezeti etika, amikor felelősséggel, együttérzéssel fordul minden (látható) élőlény felé. A pszichikus szint az evilág, – az öt érzékszervvel és elmével (gondolkodás, képek, érzelmek) felfogható világ – és az ezen túli világ, a spirituális világ határa. A 6. szint felett válik a személyiség spirituálissá. Az ember elkezd érezni, hogy van egy hat érzékszerven túli valóság (az öt érzékszerv és az elme). Ami ezen túl van, az a 7. szint. Ez az ideát odaát határa, itt csak közvetett tapasztalás van, míg a 8.

szinten közvetlen megtapasztalás. Amikor tehát az egyén az öt érzékszervével az evilágban, és az elméjén belül működik, és ugyanakkor képes ráérezni a spirituális világ mögöttes erőire, de azokat konkrétan még nem tapasztalja.

Az alábbiak tartoznak ennek a szintnek tapasztalásához:

- *Parapszichológiai jelenségek*: a telepátia (gondolatok, érzések átvitele); prekogníció (előre tudni azt, hogy mi lesz); tisztánlátás (információt szerezni távoli helyekről, emberekről); pszichokinézis (tudattal mozgatni tárgyakat); Stigma, spontán gyógyulás élménye, testen kívüliség élménye stb.
- *Bioenergetikai érzékenység*: auralátás, csakra érzékelés, radiesztézia, chi vezette harcművészetek (thai-chi, chikung, kundalini jóga) stb.
- *A sorsszerűség érzésével kapcsolatos jelenségek*: szinkronicitás élmények, nem véletlen véletlenek, áramlással haladás.
- *Az erők intuitív olvasása szimbólumrendszerekkel, „jóslás”*: asztrológia, Ji-ching, Tarot stb.
- *Mágia*: események befolyásolása szimbólumokkal történő manipulálással, pl. Tibeti-mágia, afrikai-voodo, sámánaktusok.
- *Ufóélmények*.

8. szint / Szubtilis (kifinomult) szint

Ebben a szakaszban egy finomabb tudásnak nyílik meg az egyén, az Odaát világának, az öt érzékszerv és az elmén túli spirituális valóságnak, a mögöttes valóságnak, amikor a szubtilis világ közvetlen, saját élményű tapasztalásában lehet része. Ez egy mélyebb megtapasztalás, mint az előző szint természet miszticizmusa, mivel itt a tudat teljesen elkülönül a szokásos elmétől, és a felsőbb énnel azonosul. Így a személy a konkrét formákban megnyilvánuló finomabb dimenziókkal él át egy mélyebb egységet, melyet istenség miszticizmusnak hívunk. A szeretet és együttérzés kiterjedt állapotait tapasztalhatja meg, de patológikus jelenségekben is lehet része, megélve akár a kozmikus rettegést, vagy találkozhat az” ösgonoszság” érzetével is (pl. LSD terápia során). Felszínesebb rétegben konkrét alakok, archetípusok, pl. Csenrézi, Mária jelenés, míg a mélyebb rétegben eltűnnek a formák és geometriai formák jelennek meg, pl. mandala. A tapasztalat lehet auditív (hallomás), vizionális (képi) és kinesztetikus (testi).

Ide tartoznak a következő tapasztalások:

- *Szubtilis fény-és hangélmények*: színes fényélmények, fehér isteni fényélmény, spirituális hanghallások pl. szférák zenéje, OM.
- *Szellemlényekkel való találkozás*: jelenések, pl. Mária-jelenés; állatszellemeikkel pl. indián látomáskeresés, vagy sámánrévülések során; Istennel, Archetipikus formákkal való találkozás.
- *Szellemi látomás, médiumlátás*: előző életek látása, más dimenziók látása, halálközeli élmények (alagút, fehér fény, segítők), tudatos álom, bardo élmények. A világnézet ezen a szinten teocentrikus, ahol Szent (boddhiszátva) morállal felelősség, együttérzés van az egyénben minden látható és láthatatlan élőlény iránt (minden létsíkon).

9. szint / Kauzális szint

A kauzális szinten minden jelenség, forma megnyilvánulás megszűnik (pl. nincs fehér fény megjelenés), a tudat önmagában van jelen. Ekkor a megfigyelő ént egészen a gyökeréig követjük, a tiszta ürességig, mely a megfigyelő maga. Olyan ez, mint a mélyalvás álom nélküli szakasza, melyben semmilyen forma nincs jelen, hanem tiszta ürességként tapasztaljuk, csak itt tudatosak vagyunk erre, míg a mély alvásban elveszítjük a tudatosságunkat. A végső identitás, a végső valóság, a kozmikus, univerzális tudat ez. A tudó tudat élményének, a Tanúnak a megtapasztalása történik itt, amikor az egyén önmagában keresi önmagát, nem pedig kívül. Itt nem külső megfigyelhető dolgokkal azonosítja magát az egyén (képek, fogalmak, érzetek, spirituális élményformák), hanem rájön arra, hogyha lát valamit, akkor az egy külső tárgy, és nem maga a látó, tehát nem ő maga. Ha kivonjuk az identitásunkat a szemünk előtt elvonuló dolgokról, akkor jutunk el önmagunkig, amikor hamarosan elkezdjük érezni a határtalan szabadságot, a megnyugvás állapotát. Itt tehát a személy felismeri, hogy a látó, a Tanú, aki benne lát, az nem egy meghatározott dolog, hanem a kiterjedt, nyílt tér, a végtelen szabadság, az üresség. Az én megszabadulva a Szamszára létforgatagából – az 1-8 szintek jelenségeitől – ezzel az ürességgel válik azonossá. Ez a forma nélküli miszticizmus, ahol nincs semmi formai, anyagi, csak maga a Tudat, a felébredett állapot, a maximum tudatosság. Oksági szint, mivel ez minden jelenség kreatív alapja, innen keletkeznek a dolgok, ebben jelenik meg minden szubjektív és objektív dolog. Számos

elnevezése van, mint Üresség, Nirvána, Atman, Önvaló, Allah, Brahman, Az Atya, A Szellem stb. Ezen a szinten a Bölcs (buddhikus) lélekkel viszonyul a világhoz a személy, amikor felelősség és együttérzés van benne minden megnyilvánult és meg nem nyilvánult létező iránt.

10. szint / Nonduális szint

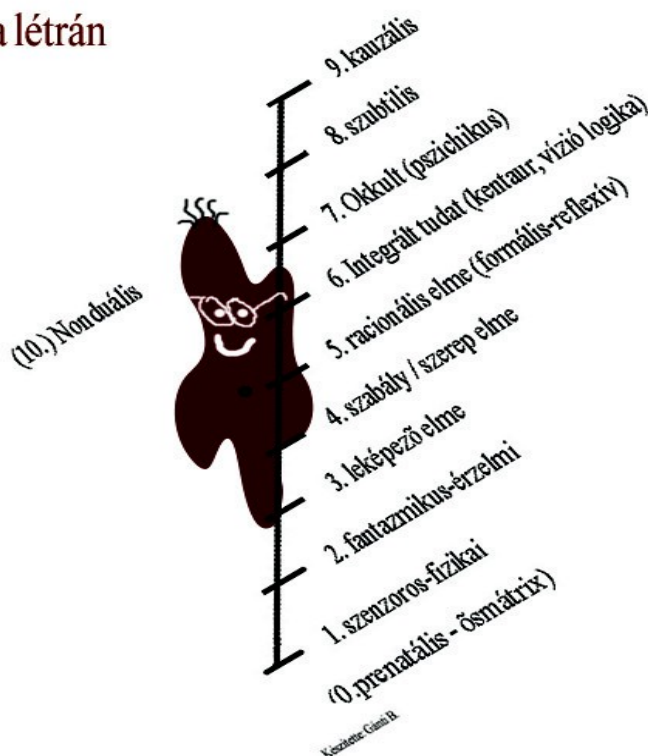
Ezen a szinten a kauzális szint átadja helyét a non-duális, vagyis nem kettős állapotnak, amikor a valóság nem oszlik két részre, hanem az egész realitás egy érzetté válik. Ez a non-duális miszticizmus. Itt a korábbi megfigyelő válik a megfigyelt dologgá. Vagyis amikor a Tudó tudatában van önmagának és a világnak. Ez a tizedik szint valójában nem egy elkülöníthető szakasz, hanem az összes szint és állapot egyszerre, mivel itt a tiszta üresség minden formával eggyé válik. Ezen a szinten eléri az egyén a tudatfejlődés csúcsát, amikor a Szamszára, a formavilág integrálásra kerül a Nirvánába. Ez tehát az Üresség (9) és Forma (1-8) egyben, vagy másként a Nirvána (9) és a Szamszára (1-8) elválaszthatatlan egysége. Buddha szavaival: „A forma üresség, az üresség forma”. (Wilber, 2003)

II.7 Mászó a létrán

Érdeemes tudni, hogy az ember sosem egy szinten van, hanem a „tömegének” fele van az adott szinten, 25 %-a alatta és 25 %-a már felette (persze ezek az adatok nem pontosan értendőek, csak az arányokat jelzik). Mindig vannak regressziók, vagy pillanatnyi megszaladások, előfutárok, továbblépések, csúcselmények. Van a rendszernek egy „gravitációs centruma” és attól lefelé és fölfelé kiugró rések vannak. A létramászó szelf, tehát sokkal inkább egy „tinta pacni”, mint diszkrét entitás.

Énállapotok-gravitációs centrum:

Szellem a létrán

8.ábra: Mászó a létrán

Készítette és engedélyezte: Gánti Bence.
Az integrál pszichológia szak oktatási anyagából

Előfordulhat, hogy a tinta pacni bizonyos részei leszakadnak, és alsóbb szinteken maradnak. Ha a korai szakaszokban ismétlődő, vagy súlyosabb traumák vannak, akkor ott megragadnak cseppek. Nézzük meg, mi van, ha mindez az első években történik (1-4 év). A szelf gravitációs központja ekkor prekonvencionális, egoisztikus, impulzív szakaszban van. Az impulzív szelf bizonyos részei leszakadhatnak és disszociálódhatnak. Ha mindez súlyos, akkor megáll a szelf fejlődése. Gyakran a szelf egyszerűen dőcög az út mentén – továbbra is folytatja az útját, mászik felfelé a tudatosság egyre kiterjedtebb irányába, miközben végig csöpög a vére. A leszakadt aspektus nem mászik tovább, megmarad ott, ahol van, és az annak megfelelő morális világnézettel él. Ha pl. mindez az első szinten történt, a prekonvencionális szakaszban, akkor teljesen narcisztikus, egocentrikus, impulzív módon fog a környezethez hozzáállni és azt érzélni. A fő szelfet a lemaradt szelf neurotikus és pszichotikus tünetekkel sabotálja, aminek következtében belső konfliktus alakul ki a leszakadt rész és az

előrehaladott fő rész között. A terápiában a feladatunk az, hogy segítsünk megszüntetni ezt a belső polgárháborút.

Vajon az egyénnek át kell-e menni az összes alacsonyabb szinten, amíg a spirituális területek kibontakozhatnak benne? Az egyénnek bármelyik szinten lehetnek magas megtapasztalásai, spirituális élményei, bárholonnan ellátogathatunk a magasabb dimenziókba – pl. emelkedett állapotban, vagy nagy szexuális élmény során, stressz vagy drogos állapot alatt, pszichotikus szakaszokban. Mégis az élmény elmúltával onnan kell folytatnia, ahol éppen tart. Például ha valaki az erkölcsi fejlődés negyedik szintjén tart, akkor egy-egy magasabb élménye során olyan belátásokat nyer, amelyek elindítják a negyedik szint fel, de nem tud akkor se a hetedikre ugorni, legfeljebb a következő felé tud elindulni, továbbmenni. A csúcselmény tehát bepillantások olyan szakaszokba, amelyeket még nem tudunk megtartani. A fejlődés tisztán spirituális vagy transzperszonális szakaszai az előző szakaszokban megtett fejlődéstől függenek, minden előző szakasz teljesen lényeges módon hozzájárul a felsőbbek manifesztációjához. Habár lehet bepillantásunk magasabb állapotokban, mégis fokozatosan fel kell azokhoz nőnünk, meg kell tennünk azokat a lépéseket, tanulásokat, tapasztalásokat, amelyek szükségesek lesznek ahhoz, hogy a magasabb szintek teljesen kibontakozzanak. Csak ezek után tudunk berendezkedni, elhelyezkedni azon állapotokban, amelyeket korábban, mint csúcselmények megtapasztaltunk. a szerint a spirituális evolúció a szintek egymást következő fokozatos kibontakozásából áll, melyben egy sarkalatos lépést akkor tudunk megtenni, ha az előzőt már sikeresen és elégségesen beteljesítettük. Ez a továbblépés alapja. A fejlődést lehet fokozni, a sebességét felgyorsítani, de nem lehet megemelni a lépéseket, vagy átugorni a sikeres továbblépés előfeltételei. Előfordulhat, hogy a létra előrébb tart, mint a szelf hajlandósága, hogy azt megmássza. Kognitív fejlődésében például előrehalad az egyén, de morális fejlődésében nem – pl. egy tündöklő elméjű náci. Lehet, hogy fantasztikusan okos, de morális fejlődésében narcisztikus, egoisztikus, mint egy kisgyerek. (Wilber, 2003)

II.8 A tudatfejlődés sávjai, a fejlődés vonalak

Az integrál pszichológia öt ágának harmadik ága a fejlődés vonalak. Howard Gardner vezette be a többtényezős intelligencia fogalmát, ami alapján minden embernek többféle intelligenciája létezik, mint pl. kognitív, érzelmi, erkölcsi stb. Ezekben a különféle intelligenciákban azonban nem feltétlenül vagyunk egyformán fejlettek. Egyes területeken jobbak vagyunk, más területeken pedig kevésbé. Például valakinek kiválóak a kognitív, intellektuális képességei, hatalmas tudással bír, de érzelmeit nem igazán tudja szavakba önteni. Ahhoz, hogy erősségeinkkel tisztában legyünk, a bennünk lévő erőforrásokat maximálisan ki tudjuk használni, fontos, hogy ismerjük ezeknek az intelligenciáinknak a fejlettségi szintjét. Ezeket az intelligenciaterületeket hívhatjuk úgy is, hogy a tudatfejlődés sávjai, vagy fejlődés vonalak. Azért hívjuk őket fejlődési vonalaknak, mert ezek az intelligenciaterületek növekedést és fejlődést mutatnak. Kibontakozásuk a tudatfejlődés egymás követő szintjei mentén halad. (Wilber, 2008)

A fejlődés, az intelligencia területei a következők lehetnek:

- 1. Motivációk, szükségletek fejlődése,** vagyis mi a viselkedésünk hajtó ereje az egyes szinteken.
- 2. Kognitív fejlődés** - az értelem, intellektus, megértés, megismerés szintjei. Ide tartoznak az intelligencia és a mentális képességek, az értelmi fejlődés szakaszai a születéstől a felnőtt kor értelmi szintjéig (Piaget), az integrált gondolkodási szint kognitív működési területei, így a vízió-logika, holisztikus gondolkodás, multidimenzionális rendszergondolkodás és a kognitív működés a gondolkodáson túli, „transz-rationális”, transzperszonális szinteken.
- 3. A moralitás és erkölcs területe.** Minden szinten más a morál, az erkölcs, az egyes szinteken azt vizsgáljuk, hogy mik ezek és miért alakultak ki. Piaget és Kohlberg alapján vizsgálat alá kerülnek a gyerekkori szakaszok, illetőleg Wilber nyomán a teljes spektrumú szakaszok, úgy mint az egocentrikus, etnocentrikus, világcentrikus, teocentrikus – sámán, buddhizmus és Buddha, valamint a női és férfi moralitás kérdés körei a létrán Gilligan szerint.
- 4. A Szelf fejlődés világa,** melynek során a „ki vagyok én?” kérdés kerül vizsgálat alá,

melyhez a kora gyerekkort kutatók: Freud, Kernberg, Kohut, Mahler, Klein, Stern, stb., a teljes-élet spektrumát a személyes szintig felölelő E. Erickson, valamint az integrál és transzszemélyes szinteket is magába foglaló Graves, Beck, Jane Loevinger, Susanne Cook-Greuter, Robert Kegan fejlődésmodelljei, illetőleg a transzszemélyes – a létra felső harmada tekintetében – a gyakorlati spirituális hagyományok (meditációs rendszerek) szolgálnak támpontként.

5. Elhárítás, védekezés és patológia a szinteken, ahol az egyes szintekre jellemző elhárító mechanizmusok kerülnek feltérképezés alá, úgy mint a preperszemélyes (hasítás körüli), személyes (elfojtás), a transzszemélyes elhárítások és patológiák.

6. Értékrend és világnézet területe, vagyis azt nézzük meg, hogy milyennek látszik a világ az egyes szintekről, és mi az értékrendem? Ehhez a wilberi világnézeti modell (archaikus, mágikus, mitikus, racionális, egzisztencialista, transzszemélyes (spirituális) 1-2-3.), a szervezeti és társadalmi kultúrák világnézete szempontjából a Don Beck és a Graves-kutatócsoport (Spiral Dynamics) – spiráldinamikai modell szolgál alapul.

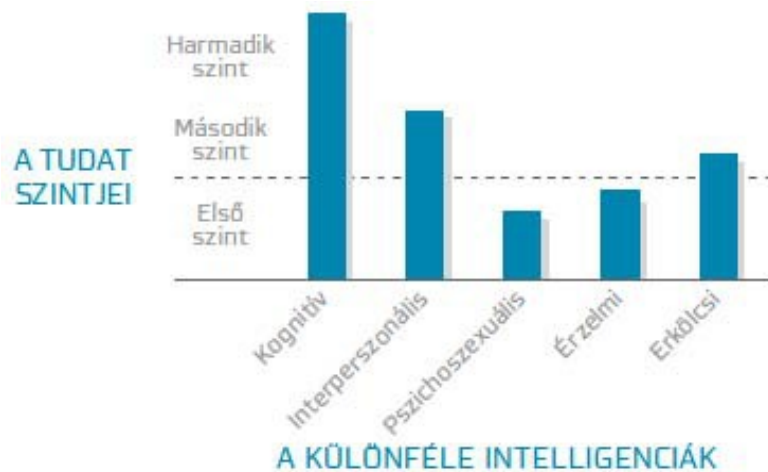
6. Érzelmek a különféle szinteken, vagyis annak kérdés köre, hogy milyen érzelmeket, és milyen módon élünk meg az egyes szinteken.

7. Szexualitás területén a pszicho-szexuális fejlődés, és a nemi identitás kialakulását, a szexuális viselkedést és élményeket vizsgáljuk az egyes szinteken Freud, Wilber és David Deida párkapcsolati modellje nyomán.

8. A társas viszonyulás és a párkapcsolatok kérdéskörében arra kerül a hangsúly, hogy hogyan kapcsolódunk az egyes szinteken az emberekhez, milyennek látjuk őket, és milyen viszonyban vagyunk velük, illetőleg milyenek az intim párkapcsolatok, szerelmi és (élet) társkapcsolatok az egyes szinteken, valamint a párkapcsolatban hogyan található meg minden szint, s a partnerek egye szintjei hogyan kapcsolódnak egymáshoz. Itt több modellel is dolgozhatunk, például a tranzakcióanalízissel, vagy dr. Honti László szociokibernetikai 5 szint modelljével (a hazai alkalmazásban).

9. Kommunikáció és interperszemélyes készségek területén az egyes szinteken lévő jellegzetes kommunikációs módokat, verbális megoldásokat (pl. nyelvtani fordulatok, szóhasználatok), nonverbális megoldásokat vizsgáljuk. A fentiekben ismertetett területek

egymástól függetlenül bontakoznak ki, külön-külön fejlődnek, lehetséges, hogy az egyik terület jóval előbbre tart a másiknál. Ezek részletes vizsgálatával megállapítható, hogy adott személy melyik vonalon hol áll a fejlődésében, és így megkapjuk az integrál pszichográfot, mely nem más, mint a fejlődésvonalak integrált térképe. Ha felmérünk egy egyént, akkor egymás mellé rajzolhatjuk, hogy mely fejlődésvonalban mely szinten áll, és így kapjuk meg az egyén pszichográfját.

9. ábra: Pszichográf

Forrás: Wilber, K. (2008): Integrál szemlélet, 42.old. Budapest, Ursus Libris Könyvkiadó

A pszichográf segít rátalálni arra a területre, ahol a legjobbak a képességeink és a lehetőségeink. Valószínűleg már eddig is tudtuk, hogy miben vagyunk jók és miben gyengék, de az integrál megközelítés része, hogy megtanuljunk nagymértékben árnyalni a magunkról alkotott képet, s így megbízhatóbban tudjuk kezelni erős és gyenge oldalainkat – s másokét is. A pszichográf abban is segít, hogy rámutat, mennyire egyenlőtlenül vagyunk fejlettek, így nem gondoljuk azt, hogy csak azért, mert egy területen nagyon jók vagyunk, akkor biztosan a többiben is kitűnünk. Ha integráltan fejlettek vagyunk, az nem azt jelenti, hogy minden intelligenciában ki kell tűnnünk, vagy hogy minden fejlődésvonalunknak a tudat 3. szintjén kell állnia, hanem azt, hogy jól ismerjük, hogy milyen a pszichográfunk, s így jóval integráltabb énképpel tudjuk tervezni a jövőbeli fejlődésünket. (Wilber, 2008)

II.9 A tudat állapotai

Az integrál pszichológia a személyiség fentiekben ismertetett strukturális vizsgálata mellett a tudat állapotaival (normál- módosult), illetőleg ezek zavaaraival is foglalkozik. A módosult tudatállapotokon belül a módosulás irányát, szintjeit, technikáit, jellegét és útjait, illetőleg ezek jellemzőit és ezek során előforduló esetleges csapdákat, elakadásokat is részletesen figyelembe veszi. Leírja a transzperszonális lelkiállapotok jellemzőit és kitér a transz, meditáció é a terápia viszonyára is.

Normálnak nevezzük a nappali, éber állapotot. A módosult tudatállapotok közé soroljuk az alvást, az álmot, a meditatív állapotot, a transzállapotot, illetve a kóros tudatállapotot. Integrál pszichológiai szempontból transznak nevezzük azt az átmeneti tudatállapot módosulást, ahol átmeneti látogatást tesz a személy a létra magasabb szintjein, majd viszonylag gyorsan visszarendeződik a karakter. A meditáció ezzel szemben nem alkalmi élménykeresés, hanem a kiművelés útja. A meditáció az élménykereső egón túlról jövő meghívása, amelynek helytartója a spirituális tanító, akitől a gyakorlatot kapjuk.

II.10 A tudat típusai

Az integrál pszichológia ötödik nagy területét képezik a tudat típusai. Ennek során – a Gánti Bence-féle hazai adaptációban – az Integrál Akadémia hallgatói először megvizsgálják a tudat szerkezetét. A tudat integrált szerkezetében olyan modellek integrációjára van törekezés, mint a freudi, jungi modell, és a jóga, vagy a buddhizmus tudatszerkezeti modelljei. Ennek az alapfogalmainak kifejtése - mi a személyiség, a karakter, az ego, az elme, a tudatos és a személyes- és kollektív tudatalatti, mik a szamszkárák, hol vannak a tudatban, hol a transzcendencia helye, s ott mi található. A fogalmi „rendrakás” mellett egy egységes, integrált tudatszerkezeti modell létrehozása a lényeg. Az Integrál Akadémián a pszichológia mellett az enneagram megismerése is benne van a tantervben, illetve az első évfolyamban

asztrológiai alapokat is tanulnak a hallgatók.

Az embereknél közös tulajdonság alapján elkülöníthető személyiségformákat nevezzük típusnak, az ezzel foglalkozó ágat pedig tipológiának. Az világ megismerésére régóta alkalmazott eszköz a kategóriák rendszere. Sokféle típusban ismert, ami alapján az egyének egyszerűen és tömören jellemezhetők. A típusba soroláskor egy-egy ember (személyiség) sohasem jellemezhető csak egy típusra jellemző személyiségjegyekkel, azaz nincs tiszta típus.

II.11 Az öt ág összegzése: az AQAL modell

A fent említett 5 nagy integrálszichológia témakör megismerése lehetővé teszi egy egységes gondolkodásmód létrejöttét. Ezt nevezzük AQAL-nak („all quadrants all lines” (and all levels, types, states). – minden kvadráns és szint és fejlődésvonal, és személyiségtípus és tudatállapot egyben). Ez nagy segítséget biztosít más emberek – pl. a kliensek, ügyfelek, páciensek, betegek, vagy akár szervezeteket és csoportok elemzésében.

III Asztrológia rövid története, oktatása

Az első fejezetben a közel 6000 éves múltra visszatekintő asztrológiáról csak egy nagyon rövid áttekintést próbálok adni, ráfókuszálva az asztrológia különböző korokban történő oktatására. Dr. Dubravszky László és Dr. Eörssy János: A tradicionális asztrológia tankönyve alapján állítottam össze (Dr. Dubravszky, Dr. Eörssy János, 2001, 17. oldaltól).

Második fejezetben magyarországi oktatás kialakulását ismertetem (melyet Kalo Jenő, konzulens tanárom adott át nekem), a harmadik fejezetben a jelenlegi oktatási viszonyokat saját, 10 éves tapasztalatok alapján szedtem össze.

III.1 Asztrológia rövid áttekintése a nagyvilágban

XIX. századi ásatások nyomán került felszínre a babilóniaiak és asszírok égetett agyagtáblái, melyeken az ékírásos szövegeknek kb. egyhatoda asztrológiai tárgyú. Ezek a táblák bizonyosságul szolgáltak arra, hogy az asztrológia Mezopotámia vidékéről származik. Az évszázadok óta összegyűjtött asztrológiai megfigyelésekből már II. Szargon király (i. e. 722-705) 72 könyvre terjedő hatalmas csillagászati munkát állított össze Agadeban, mely „Bál megfigyelései” címen vált ismertté. A munka egyik fejezete A Nap és a Hold együttállását, ennek jelentőségét tárgyalja. Másik fejezete a „koronás és farkas csillagokról” szól. Harmadik fejezet a Vénusz jelentőségéről, negyedik a sarkcsillagokról, azután az üstökösökről ír, és ezeknek szerepéről az élet különböző viszonylataiban.

Akkádok már 5-6000 ezer évvel ezelőtt az állati öv jeleivel dolgoztak. BOLL „Stern Glaube und Sterndeutung” című munkájában 11 csillagképet nevez meg ebből a korból, a 12.-et, a Mérleget a Skorpió ollója képezte. A bolygók változásai, mozgási ideje már ismeretesek voltak előttük. Ezek alapján már ők is a **napi bolygóállásokat feltüntető Ephemeridák** – számítási táblázatok – alapján végezték az asztronómiai-asztrológiai számításokat. Ilyen

ékírásos Ephemerida-számítások i. e. V-VI. századból kerültek felszínre.

Babilont már az i. e. első évezredben a káldeus nép vette birtokába, amely tovább folytatta az asztrológiai tevékenységet, így az ókori népek tanítómesterei a káldeusok voltak. Görögországba Osthanes káldeus asztrológus hozta ezt a tudományt i. e. 480 körül. A magas színvonalú, hatezer éves asszír-babilon-káldeus kultúrának későbbi letéteményese a szomszéd Egyiptom népe volt. Az egyiptomiak Babilon vidékéről vándoroltak a Nílus völgyébe, tehát kultúrájuk és csillagászatuk babiloni eredetű. Az asztrológiának itt is vallási jellege volt, kizárólag az ún. beavatottak, vagyis a papok foglalkozhattak, akik egyben bírák, orvosok és a nép bölcsei voltak. Akárcsak Babilonban, Egyiptomban is a templom mellett épült a csillagvizsgáló tornya. A papi rend fel volt osztva főpapokra, prófétákra, stolistákra és hierogrammatákra, vagy bölcsekre, akik közé az „asztrológusokat, horoszkópkészítőket, naptárkészítőket, jelfejtőket” sorolták, valamint alsópapságra. Jellemző, hogy már alsó fokozaton tantárgy volt az „asztrológia, fizika, theozófia, matematika”.

Az egyiptomi misztikus teológiai-asztrológiai-alchímiai tanítások Hermész Triszmegiszto kultuszában érték el legnagyobb fejlettségi fokot a késői Egyiptomban. Ennek az irányzatnak volt követője az ókor legnagyobb asztrológusa, Claudius Ptolemaios (i. sz. 100-178), aki a négykötetes Tetrabiblosában fektette le korának asztrológiai tudományát.

Ez az ősi asztrológia nem személyi volt, mint a mai, hanem **mundán**, vagyis az illető városállamra vonatkozó. Csak Kr. előtti utolsó században tértek át – görög befolyásra – a ma is művelt személyi vagy **natál asztrológiára**.

Asztrológia az ókori görög kultúrában is megjelent. Platon és Pythagoras egyaránt azt tanították, hogy az emberi sors irányítói a bolygók, emellett a Föld gömb alakját hirdették.

Rómában Julius Caesar (i. e. 100-44) rendületlen híve volt az asztrológiának. Augustus uralkodása idején pedig Marcus Manilius „Astronomica”-ja államtudománnyá avatta ezt a tudományt. Az asztrológia udvarképes lett, az általános műveltséghez tartozott a római császárok korában. Tanai, tételei áthatották a természettudományt, az orvosi tudományt, költészetet, egyéb irodalmat és politikát, egyszóval az egész római kultúrát. Kialakult a kor szelleme, amely minden eseményt az égitestek, nevezetesen a bolygók sugárzásaival hozott kapcsolatba.

Olyan ismert személyiségek, mint Arisztotelész, Platon is mélységesen meg voltak győződve, hogy a csillagok isteni lények, melyen a világ törvényeinek önként alárendelve róják csöndesen a pályájukat.

Az asztrológia hamar elismerésre talált és gyökeret vert a keresztény középkorban is. Szerzetesek közül Albert Magnus (1193-1280), Aquinoi Szent Tamás (1225-1274) is hittek a csillagok életet és sorsot befolyásoló erejében. A pápák közül sokan mecénásai voltak az asztrológiának, és udvari asztrológusaikkal annak további műveléséhez nagyban hozzájárultak. Például II. Kelemen pápa (1523-1534) udvari asztrológusát, Gauricus Lukácsot (1476 – 1558) püspökké nevezte ki. Gaurcius emellett tanára volt a matematikának és az asztrológiának, előbb a bolognai, majd a ferrarai, velencei és római egyetemeken. Egyébként a XVI. században tanszéke volt az asztrológiának a milánói és a manovai egyetemeken is.

Említésre méltó Jean-Baptiste Morin de Villefranche (Morinus, 1583-1656), Richelieu bíboros udvari asztrológusa, aki az orvostudományok doktora és a párizsi egyetem matematika tanára volt. Fő műve, a 26 kötetes „Astrologia Gallica”, melyben Morin a **lokális determináció taná**val azt a szabályt állította fel, hogy minden horoszkópban az egyes bolygók csak annyiban jelentenek személyeket vagy életsoros-vonatkozásokat, amennyiben pozíció, domináció és aspektusok által a megfelelő házakra vannak determinálva. Ezzel véget vetett a középkori asztrológia univerzális szignifikátorokkal dolgozó tévelygéseinek.

XX. században a különböző országok komoly és tehetséges asztrológusaink együttműködése az asztrológia tudományos alapokra helyezésével járt. Különösen nagy haladást jelentett az asztrológia tudományos megalapozása tekintetében a düsseldorfi asztrológiai központ (Astrologische Zentralstelle) keretében összeállított vizsgáló-bizottság működése, amely az asztrológia elméleti és gyakorlati részleteire kiterjedő szóbeli és írásbeli vizsgán rostálta meg a jelentkezőket. A tudományos asztrológusok számára a vizsga három fő részből állott:

- a) tudományos értekezés
- b) két írásbeli dolgozat a gyakorlati asztrológiáról
- c) szóbeli vizsga az általános asztrológia képzettségéről

A szóbeli vizsga tárgyai:

- az asztronómia körébe tartozó matematikai ismeretek

- az asztrológia története
- a klasszikus és modern asztrológiai irányzatok tanai

Ennek a düsseldorfi központi szervezetnek volt tagja haláláig a XX. század egyik legnagyobb asztrológusa, Fridrich Schwickert osztrák–magyar fregattkapitány (1857-1930), írói nevén Sinbad, aki Morin rendszerét első ízbe ismertette német nyelven „Bausteine der Astrologie” c. 5 kötetes munkájában.

Sajnos a hitleri diktatúra sok személy és szellemi irányzat mellett az asztrológusok és az asztrológia ellen is támadást indított. A düsseldorfi iskola működését 1938-ban betiltották, és az asztrológusok java részét koncentrációs táborba vitték.

III.2 Magyarországon az első asztrológiai iskolák

Magyarországon az asztrológia oktatásáról csak a XX. század óta vannak információink.

Az **első asztrológiai iskolát** Győrffy László hozta létre, kinek tanára a már fentebb is említett Fridrich Schwickert osztrák–magyar fregattkapitány volt. A kapitányt a 1930-as évek elején hívatta Magyarországra, legelőször a saját lakásába, majd mivel nem bírta a füstjét, kénytelen volt máshová elszállásolni. Győrffy másodmagával, Rechnitz Kurttal együtt sajátította el tőle az asztrológia tudományát, melynek eredményeként később sikeres vizsgát tett a düsseldorfi iskolában. Kurt szülész-nőgyógyászként Dr. Jónás Jenővel együtt dolgozta ki holdfázis módszert, mely segítségével a nők teherbeesésének időpontja határozható meg.

Győrffy László tanítványa volt Dr. Dubravszky László, kinek asztrológiai tankönyve alapműnek számít Magyarországon.

Második nagy magyarországi iskola létrehozatala Léderer Eduárd, osztrák asztrológus nevéhez fűződik, aki Vehlow-féle egyenlő házas módszerrel dolgozott. Iskolájában németül tanította Dr. Balogh Endrét (Asztrológiai attitűdök című könyv szerzője), dr. Schnell Endre körzeti orvost és Juhász Schlaknert.

A **harmadik iskolát** Rajz Sándor alapította, aki Karl Brandler-Pracht vonalát követve, a német irodalomból önállóan sajátította el az asztrológia tudományát (düsseldorfi iskola). Dr. Hetényi Ernő jóvoltából, aki 1956-ban megalakult Buddhista Misszió vezetője volt, a misszió keretein belül lehetett asztrológiát tanítani ezekben a nehéz időkben. Ugyanis a szocializmus ideje alatt az asztrológia oktatása, tanulása nem kívánt dolog volt, Rákosi-korszak idejében kifejezetten üldözték és elvitték azokat, akik asztrológiával mertek foglalkozni. A könyvek kiadása lehetetlennek számított, másolt jegyzetkből voltak képesek a tanulók az asztrológiát elsajátítani.

Rajz Sándor iskolájából került ki Trentai Gábor (Beszélgessünk másképp az asztrológiáról) és John Károly. Utóbbtól tanult Kalo Jenő, A gyógyulás szelencéje című könyv szerzője, a Magyar Asztrológusok Szövetségének elnöke, tanár és Janák Lajos, aki jelenleg Baktay Ervin Asztrológia Intézet vezetője.

A szocializmus gyengülésével az asztrológia mind inkább előkerült, egyre másra jelentek meg a piacon a könyvek és kezdek el tanítani a külföldön tanult, magyar asztrológusok is. (Kalo Jenő, 2012)

III.3 Asztrológiai iskolák jelenleg Magyarországon

Míg a magyarországi asztrológiát az 1930-as évektől a szocializmus végéig csak a német/osztrák irányvonal formálta, elég nehéz körülmények között, jelenleg Magyarországon már mindenki számára elérhető formában, más országokból jött irányzatok is megtalálhatóak. A német precizitás mellett egyfelől megjelent az asztrológiát leegyszerűsítő magazin asztrológia, másfelől a könyvespolcokon a felszínes művek, melyek a kapitalizmus fogyasztóközönségének igényeit szolgálják ki. Ezzel együtt az asztrológia specializálódott, megjelentek az egye-egy területre ráfókuszáló oktatók.

Alábbiakban bemutatok párat, az általam ismert különböző irányzatokból:

Tradicionális asztrológia: Az elő három magyarországi iskolai követői alkalmazzák (német/osztrák alapok). Tradicionálisoknak neveztem el őket Dr. Dubravszky László nyomán. Elvetik a jelen korban élő angolszászok felszínes tudását, akik figyelembe veszik a XX. század második felében felfedezett égitesteket is. Horoszkóp elemzésnél a morini elveket veszik figyelembe („lokális determináció” tana). Jean Baptiste Morin de Villefranche (1583–1656) középkorban élt francia asztrológus, aki a XVII. században megreformálta az asztrológiát.

Klasszikus asztrológia és középkori asztrológia: követői főleg az angol William Lillytől (1602-1681) merítik tudásukat, emellett a morini elveket elvetik (univerzális szignifikátorok használata). Sokan közülük nem ismerik el a transzszaturnuszi bolygókat (középkorban még nem ismerték a Szaturnuszon túli planétákat), ugyanakkor más, a mai korban már elfeledett módszereket is használnak (terminusok, arculatok). Ámbár natális, azaz személyi horoszkópelemzéssel is foglalkoznak, mégis specifikus területük a horary (kérdőasztrológia). A kérdőasztrológiában magára a kérdezés pillanatára állítanak fel képletet és abból jósolnak, vagy elveszett tárgyakra keresnek információkat.

Humanisztikus asztrológia: hívei teljes mértékben a pszichológiára, személyiség elemzésre mennek rá, lazábban veszik a tradicionális szabályokat és a korrekciót.

Asztrozófia: nem csak a zodiákus jegyeket, hanem a konkrét csillagképeket is vizsgálják.

Hermetikus asztrológia: javasok tanítják, így az asztrológiát önismeret mellett főként gyógyításban és mágikus munkában hívják segítségül.

Karmikus asztrológia: követői előző életekben történt eseményekre vetítik ki a jelen problémákat.

Indiai asztrológia: a nyugati asztrológiához képest majd egy jeggyel eltolódnak a jegyek. A sziderikus (védikus) asztrológia ugyanis állócsillagokhoz, úgynevezett Naksatrákhoz kötöten jelöli ki a kezdőpontot, s ehhez viszonyítva nézik az állatövi jeleket, ugyanakkor a tropikus (nyugati) asztrológia kiindulási pontja a tavaszi napéjegyenlőség. Egyenlő ház rendszerben dolgoznak, nagyon precíz jóslásra képesek.

Kínai asztrológia: a kínai asztrológusok a holdévek szerint végzik számításaikat. A kínai hold-kalendárium több ezer éves. Egy teljes ciklus 60 évig tart, s ezen belül vannak az egyszerűbb ciklusok öt elemmel -fémmel, tűzzel, földdel, vízzel és fával- kombinálva. Egy-egy sima kínai ciklus 12 évig tart, egy-egy évet a 12 állatövi jegyről elnevezve.

III.4 Asztrológia oktatása integrál iskolában

A magyarországi Integrál Akadémia első évfolyamán alap tantárgy az asztrológia, melyet minden évben más oktató tart:

<http://www.integralakademia.hu/integral-pszichologia-szak/orarend/i-efolyam-20112012-es-tanev/>

AQAL modellen belül az asztrológiai, mint típusan van elismerve. A tanulók pár órában kapnak információt az asztrológia alapjairól, emellett kiadott jegyzetből is meg kell tanulniuk, melyről fél év végén írásbeliben számot adnak.

Dolgozatom célja, hogy az integrál személettel összehangoljam az asztrológia oktatását.

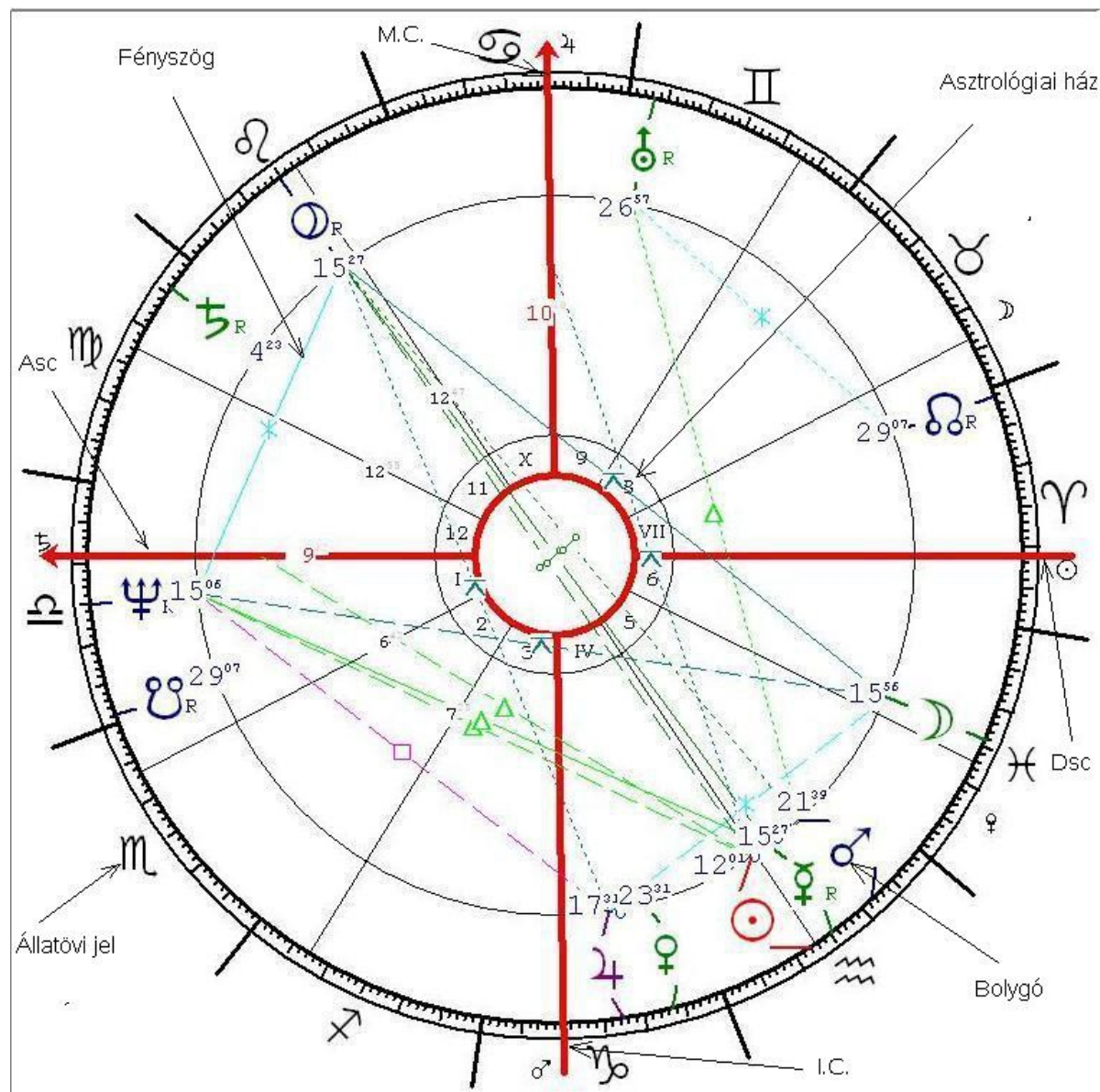

IV Asztrológiai alapismeretek

Amikor egy asztrológushoz tanácsért fordulunk, a születésünk napja mellett bekéri a pontos helyet és időpontot (percre pontosan), vagy a kérdés pontos helyére és idejére rajzolja fel az úgynevezett **horoszkóp** ábrát. A horoszkóp ábra kielemezéséhez minden asztrológusnak (irányzattól függetlenül) szüksége van az alábbi fejezetekben leírt asztrológiai alapfogalmak ismeretére.

- Négy elem – a négy elem eloszlása a személyben információt ad a temperamentumára
- 12 állatövi jel – főleg mellékneveket mutat, a benne szereplő bolygók megnyilvánulási módjait jeleníti meg. Röviden a HOGYAN, MILYEN MÓDON kérdésre ad utalásokat.
- Naprendszer bolygói, Hold és a Nap – főneveket, tulajdonságokat jelöl, így a MI, KI kérdésre utal.
- Fontosabb pontok: Ascendens, Descendens, I.C., M..C.
- 12 ház – az élet fontos területeit követhetjük nyomon a házakon keresztül
- Fényszögek – a planétákat kapcsolják össze harmonikusan, illetve diszharmonikusan, melyen keresztül árnyalva láthatjuk a bennünk lévő különböző archetípusok megnyilvánulását.

Inspirációul arra buzdítom az olvasót, hogy Ken Wilber képletén keresztül próbálja meg az asztrológiai alapelemeit megismerni.

10. ábra: Horoszkóp ábra alkotóelemei

Forrás: http://www.astro.com/astro-databank/Wilber_Ken

IV.1 Asztrológia elemtana

Az asztrológia elemtana a mezopotámiai rendszerben négy alapelemre épül: tűz, víz, levegő, föld. Az indiai rendszerben ez kibővül az ötödik elemmel, az éterrel, amely a világmindenség alapja és a négy elem összessége is egyben. A négy elem mindannyiunkban jelen van, különböző eloszlásban, és ez önmagában meghatározza, hogy kinek milyen a temperamentuma. (Kalo, 2010)

11. ábra: Elemek

Forrás: <http://www.steinergergely.coldal.hu/cikkek/asztrologia-a-hetkoznapokban-egy-kicsit-maskent/i.-a-titokzatos-vertex-pont-.html>

Tűz (Az akarnok): Akiben dominánsan megjelenik a tűz elemi energia, lelkesen és optimistán belevág mindenbe. Született vezető típus, mivel aktív és képes másokat is belelkesíteni céljai eléréséhez. Bízva intuíciójába és tetterejébe, döntéseit maga hozza, így sokszor akaratosnak tűnik, aki képtelen mások véleményét figyelembe venni. Mivel szereti a kockázatokat, s a bírálatokat nem tűri, nemes szándéka ellenére képes zűrzavaros kalandokba belesodródni. Számára a küzdelem a fontos, minden probléma megoldható. Túlzott esetekben erőszakos, vakmerő, önző lehet.

„Nincs lehetetlen, csak tehetetlen.”

Ide tartozik a Kos (fizikai energiák), Oroszlán (lelki energiák), Nyilas (szellemi energiák)

Föld: (A realista): A földies ember számára legfontosabb a rend, a rendszer kialakítása, s a dolgok megtartása. Erőssége a stabilitás, megbízhatóság, kitartás, hűség. Sokszor görcsösen ragaszkodik a kézzel megfogható dolgokhoz, mint pénz, holmik, tulajdon (hisz ezekben az értékekben látják a stabilitást), s képtelen a valóságtól elrugaszkodni. A bevált dolgokat sokkal többre tartja a moderneknél, s így sokszor nem bírja jól a változásokat. Viszont a rutin munkákat kedveli, a mindennapi élet problémáit ügyesen kezeli. Temperamentumra lassú és óvatos, ha támadják, nem képes azonnal lereagálni, hanem magába temetve rágódik az őt ért sérelmeken. Túlzásai: mogorvaság, zárkózottság, fősvényesség, önzés.

„Az a biztos, ami megfogható”

Ide tartozik a Bika, Szűz, Bak.

Levegő (A gondolkodó): Akiben jelentős mértékben megtalálható a levegő elem, a gondolkodás, tervezgetés, információk halmaza élteti. Társaságban mindig megtalálható, hisz a fejében kavargó gondolatokat mindenképp meg akarja osztani másokkal, illetve szüksége van a többiek felől jövő impulzusokra. Sokrétúsége, szellemessége, kommunikációs képessége révén másokra hamar jó benyomást tesz, illetve remek közvetítő, született diplomata. Hibája lehet, hogy képtelen mind elhallgatni, mind másokat meghallgatni. Ámbár nagyon szellemes, nem éppen híres ötleteinek megvalósításáról. Túlzásai: állhatatlanság, meggondolatlanság, ingerlékenység. Az érzelmi problémákat intellektualizmussal hárítja.

Ide tartozik az Ikrek, Mérleg, Vízöntő.

Víz (Az érzékeny): A víz-ember számára az érzelmi impulzusok a legfontosabbak. Kiválóan ráhangolódik másokra, erőssége empátikus képessége, mély érzelmei. Legintuitívabb elem, aki megérzéseire hallgatva igazodik ki a világon. Mivel legjobban az emberi lélek rejtelvei érdeklik, ő képes embertársai nyűgeit a leginkább meghallgatni. Nagyon alkalmazkodó, ami már könnyen átmehet a másik végletbe. Túlzott megfelelési vágyából, kiváló ráérzéseivel annyira azonosul mások elvárásaival, hogy ezerarcúvá válik, saját személyisége körvonalait nem képes kialakítani, észrevenni. Temperamentumára jellemző a lassúság, kedvesség, visszafogottság. Túlzásai: érzékenység, lustaság, határozatlanság.

Ide tartozik a Rák, Skorpió, Halak.

(Banzhaf, 2000)

IV.2 Bolygók

A képletek elemzésénél 10 planétát vesz figyelembe egy asztrológus.

12. ábra: Bolygók

Forrás: <http://www.vedicastrologykit.com/learning/basics/lesson-1-9-planets-in-vedic-astrology/>

A planéták két nagy csoportra oszthatók: ősbolygókra és transzszaturnuszi, vagy más néven transzcendens bolygókra. Ugyanis a Nap, a Hold és az első 5 bolygó a Szaturnusszal bezárólag még látható az égen (Merkúr, Vénusz, Mars, Jupiter, Szaturnusz), így őseink sokáig csak velük tudtak foglalkozni. Az Uránuszt csak pár száz évvel ezelőtt a XVIII. században, a Neptunusz a XIX. században, a Plútót a XX.-ban fedezték fel, így az asztrológia történetéhez képest nagyon újak számítanak. Jellemző rájuk, hogy általában a fizikai szintű megnyilvánulásaik még harmóniában sem feltétlen előnyösek. Igazán jótékony hatásuk a transzcendens világ megnyilvánulásaiban mutatkozik meg.

Érdeemes tudni, hogy karakterelemzésnél kiemelt szerepet kapnak a személyiségjelölő planéták, melyek a személy fontosabb tulajdonságaira világítanak rá. Minden esetben személyiség meghatározó a Nap, Hold, Merkúr, Vénusz, Mars, míg a többi bolygó csak speciális helyzetekben válhat azzá.

A bolygók, jegyek az asztrológiában meghatározott tulajdonságokkal rendelkeznek. Ezeket a tulajdonságokat nem szoktuk jónak, vagy rossznak titulálni relatív voltuk miatt. Amit viszont az asztrológusok használnak annak érdekében, hogy támpontot kapjanak egy adott princípium jellegére vonatkozóan, az a harmonikus, illetve diszharmonikus kifejezés. Harmonikusnak

nevezünk egy állást, ha a természetének megfelelően a legkellemesebb irányultságát képes mutatni, míg diszharmonikus, ha a természetének nem megfelelő, vagy ámbár a természetének megfelelő, de negatív irányultságát mutatja. Például a Nap harmóniában hozhatja a jó, a kegyes, a népéért küzdő, felelősségteljes királyt. Diszharmonióban viszont a zsarnok, csak magára gondoló, egoista királyt. Mint látjuk, az azonosság ez esetben a király archetípusa, amelyet a Nap jelenít meg, de diszharmonióban majdnem, hogy az ellentétes tulajdonságai jönnek el. Vagy míg a Mérleg Vénusznál eszünkbe juthat egy kedves, kellemes, nagyon nőies hölgy, addig a Skorpóban a Vénusz már nem tudja hozni a princípiumának megfelelő értékeket. Túlfűtötté válhat, akaratossá, szúróssá. Mindemellett az asztrológia tanulmányok magasabb fokán jól látszódik, hogy egy diszharmonikus állás is lehet előnyös, míg egy harmonikus hátráltató.

Nap: A Nap jellegéből adódóan a központot, melegséget, kiáradást, a fényt jelenti, amely minden élőlényt táplál. A Nap maga az élet, szeretet, az Atya szimbóluma. Képletben jelöli a férfit, mint apát, nőknél a férjet, férfiaknál saját magáról alkotott képet. Emellett a vezetői képességeket, a kreativitást, önbizalmat, a tudatos ént.

Amelyik házban áll, a tulajdonosa azon az életterületen tudja magát kiteljesíteni, önmagát megélni (Nap, mint isteni részünk kifejeződése, megnyilvánulása).

Hold: A Hold akkor jelenik meg az égen, amikor a Nap lenyugszik, illetve akkor tűnik el, amikor a Nap felkel. Saját fénnel nem rendelkezik, csak a Nap sugarait veri vissza. A Hold a Nap ellentéte, s egyben kiegészítője is. Ő a gondoskodó Anya, az örök nő, aki férje lényét tükrözi vissza. Passzivitás, az elfogadás, a tudatalatti, az intuíció, a hangulat megtestesítője.

Amelyik házban van, ott ciklusosan visszatérő eseményeket jelöl.

Merkúr: Merkúr istenről kapta a nevét, aki a rómaiaknál cselességéről, jó beszédképességéről, gyorsaságáról, hírvivő szerepéről volt híres. Ő az utak, az utazás, a kereskedők, kézművesek, pásztorok, tolvajok és útonállók istene, aki közvetített az istenek és az emberek között. Ő közvetít egyúttal a Nap (tudat) és a Hold (tudattalan) között, miközben saját maga semleges tud maradni. A Merkúr a kommunikáció minden formáját jelenti: a beszédet, az írást, az előadást, a kereskedelmet. Hozzá tartoznak az információs eszközök, mint például a telefon, a rádió, a tévé. Az értelem szimbóluma, így a szellemisége is. Emellett hozzátartozik a tanítás is, mint a tudás közvetítése.

Amelyik házban áll, azon a területen tulajdonosa szívesen veti be értelmi képességét, illetve szívesen gondolkodik, beszél arról az életterületéről.

Vénusz: Vénusz a rómaiaknál, a szépség, a szerelem, a béke, a művészet és a harmónia istennője. Az érosz egyik megtestesítője, mivel hozzá tartozik a flörtölés, a bájolás, a finom érintések, a bújás, a simogatás, a befogadás, odaadás. Férfi horoszkópban azt a nőt jeleníti meg, aki az érzékeire képes hatni, míg női képletben a saját magáról alkotott képét mutatja meg, mint fiatal nő, a csábításának módját, hogy mivel akar hatni a másik nemre.

Amelyik házban áll, tulajdonosa azon a helyen találja meg az élet szépségét, ami kellemes számára.

Mars: Mars a római hadisten, aki az akaratot szimbolizálja. Mitológia szerint Vénusz szeretője volt. Míg Vénusz a női energiákat testesíti meg, addig Mars a férfi energia jelképe. A Mars a férfi érosz megjelenítője, a férfi szexualitás, a behatolás szimbóluma. Hozzá tartozik az akarat, küzdőképesség, agresszió, viszály, veszekedés.

Női képletben a férfi zsánerkép egyik jelölője, míg férfiaknál a saját magukról alkotott képet mutatja meg, mint fiatal férfi.

Képletben ahol áll, azon a területen a tulajdonosa aktív, tetterős, megmutatja mire „hajt”, sokszor gondolkodás nélkül.

Jupiter: Jupiter a rómaiaknál az istenek atyja, a villám istene, az emberek védelmezője, a jog, a szabadság, az erkölcs és a rend őrzője.

Asztrológiai képletben jelöli a hitet, igazságot, törvényt, a mindent átölelő elfogadást és szeretetet. Jupiter a „fortuna major” a nagy szerencse bolygója, ami elsöre egy kicsit félrevezető kifejezés. Ugyanis a Jupiter a tágulást, burjánzást jelenti.

Ahol áll, azon a területen bővelkedést, gazdagságot, sikerest hoz, ami mondjuk anyagiak területén nem rossz, viszont házasság területén már nem mindig előnyös.

Szturnusz: Mitológiában Kronosz, Szturnusz a megfelelője, az idő ura, és a küszöb őrzője élet és halál, idő és örökkévalóság között.

Szturnusz képviseli a lét kerekét, a Szamszárát, a karmát. Vízválasztó a planéták között is, mert ő az utolsó szabad szemmel látható bolygó. Míg a Jupiter tágít, addig a Szturnusz

beszűkít. Megadja a dolgok struktúráját, szilárdságát, korlátait.

Asztrológiai képletben a Szaturnusz jelöli azt a területet, ahol nehézségek várhatók. Ahol olyan terheket vállal magára a tulajdonosa, amelyeket sokszor inkább letenne, még is cipeli őket, vagy pont ellenkezőleg, menekül a megpróbáltatástól, mert nincs elég önbizalma, kitartása megoldani az ott jelentkező problémákat.

Uránusz: Uránusz római isten az égbolt ura, ősi uralkodó. A szellemi termékenység, teremtő eszmék és a magasabb szemszög szimbóluma. A bolygót a XVIII. században fedezték fel, miután nem sokára kitört a francia forradalom. Uránusz a Merkúr felsőbb oktávja. A Merkúrnál sokkal pörgőbb intellektualitást, illetve a szellemi síkok felé törekvést jelenít meg. A szabadság, a függetlenség, a forradalmi eszmék szimbóluma: szabadság, egyenlőség, testvériség. Meglepő, váratlan eseményeket, hirtelen jött felismeréseket hoz.

Képletben, ahol az Uránusz áll, váratlan események történnek. Azon a területen tulajdonosa nem túri a függést, a korlátokat.

Neptunusz: Görögöknél Poszeidon, rómaiaknál Neptunusz a tenger, a földrengés, termékenység istene, az erdők és a manók ura.

Neptunusz jelképezi az irracionális világot, a megérzéseket, a káoszt, a becsapást, az összefonódást, az összeolvadást, a határok feloldódását, a szektákat, a ködöt, a káoszt, a módosult tudatállapot minden formáját (alkohol, kábítószer, meditáció, asztrál sík, álom, kollektív tudatalatti), a természet gyógyászatot, vegyészetet, gyógyszerészetet. A művészetek közül jelképezi különösen a zenét, a filmet, a fényképészetet, a bűvészetet. A Vénusz felsőbb oktávja, így a szeretet magasabb megnyilvánulásait, az elfogadó szeretetet, illetve a mindenkire kiterjedő szeretetet, az agapét jelképezi. Szerelemben a lila köd, és a platói szerelem jelölője, ami elsődlegesen nem a testiségről szól.

Amíg az Uránusz házhelyzete megmutatja, hogy tulajdonosa hol akar önálló lenni, a Neptunusz a bizonytalanságot, szétfolyást, esetleg ahol nem a különbségek, hanem az azonosságokat keresése kerül előtérbe. Illetve azon a területen élheti meg tulajdonosa legjobban a becsapottságot.

Plútó: Plútó, az alvilág ura. 1930-as években fedezték fel a bolygót úgy, hogy először kiszámolták, majd ez után látták meg. Nem sokkal ez után tört ki a II. Világháború, ahol már

tömegpusztító fegyvereket, mint az atom- és hidrogénbombát is bevetettek.

Az alapokat felforgató, gyökeres változásokat, a transzformációt jelöli. A fénix madarat, aki képes hamvaiból felépülni. Ugyanis nem tűr semmilyen szemfényvesztést, sem felszínességet, sem idejét múlt dolgot, sem semmilyen igazságtalanságot. Ha ilyet talál, kíméletlenül elpusztítja. A Mars felsőbb oktávja. Hatása kiterjedtebb, s láthatatlanabb, alattomosabb. Harciassága már nem kifelé, hanem befelé irányul. A tudatalatti, illetve a Mágia szimbóluma. A maffiózók, terroristák a tömegek, járványok, vegyészet, a bűnözők bolygója. A hatalom, tehetetlenség, függőség, alárendeltség, lelki megkötés (szerelmi kötés) megtestesítője. Gyógyíthat és pusztíthat. A halál és újjászületés bolygója.

Képletben a Plútó ahol áll, ott gyökeres átalakulásra, változásokra számíthat a horoszkóp tulajdonosa.

IV.3 Az állatövi jelek, más néven a zodiákusok

Érdeemes tudni, az asztrológiai állatövi jegyek mások mint, az égen található csillagképek. Több csillag halmazra határoz meg egy csillagképet, a különböző csillaghalmazok nem azonos méretűek, ráadásul még átfedések is vannak köztük. A csillagképek elnevezései a róluk kialakított fantázia nevek alapján lettek kijelölve, amelyek alapot adtak az állatövi jegyek vagy más névvel zodiákus jegyek elnevezéséhez. Az állatövi jegyek viszont mindig azonos méretűek (az ég 360 fokából 30 foknyi felosztás ad ki egy jegyet), s nincs átfedés köztük. Emellett mindig a tavaszi napéjegyenlőségtől van a kiinduláspont. Több mint valószínű régebben az állatövi jegyek nagyjából lefedték a csillagképeket, de ma már a Föld precessziós mozgása révén majd egy jegynyi csúszás van köztük.

Az asztrológiának talán az egyik legfontosabb része a zodiákus jegyek minél alaposabb megismerése, s a belső motivációjuk megértése. Hisz ezek kombinációjából épülünk fel mindannyian, így képesek vagyunk embereket jobban megismerni, s megérteni, hogy milyen belső energiák mozgatják őket. Ezt saját fejlődésünkre, hibáink, erényeink felismerésére is kamatoztatható. Emellett érdemes tudni, hogy egy ember tisztán soha nem hoz egy jegyet, hanem ezek kombinációjából épül fel, ráadásul egy jegy is nagyon sokféleképpen nyilvánul meg.

13. ábra: Állatövi jelek

A 12 állatövi jegyek ismertetése pár szóban:

Kos: Zodiákus kezdete: „Én vagyok” – erős önérvényesítési hajlam. Gyors felfogóképesség, vehemens temperamentum, erőteljes hang jellemzi a Kos személyiségeket. Fellépésre határozottak, magabiztosak, spontának. Közvetlenek, olykor szertelenül, hevesen fejezik ki érzelmeiket: hatalmas lelkesedési roham ugyanúgy, mint az agresszív dühkitörés is előfordulhat náluk. Kezdeményezők, nagy lendülettel vágnak bele a dolgokba, de hamar alászállhat a lelkesedésük. Náluk nem a cél a fontos, ha elérték már nem is igazán érdekli őket, hanem a tevékenység, a mozgás, a kihívások. Számukra a legfontosabb a harc, a küzdelem, mindig kell valami, ahol kipróbálhatják saját erejüket, amit győzelemre vihetnek, mindig mindenben bizonyítani akarnak. A vesztes szerepét nem képesek elismerni. Ha tétlenségre kényszerülnek, elveszítik életkedvüket.

Bika: „Én birtoklom”. A Kossal ellentétben, mint földies jegy az értékek megtartása, a biztonság és a stabilitás a legfontosabb számára. Szereti az életet élvezni, minden jó számára, ami élvezetet ad: a jó étel, ital, a jó szex, a szép holmik, a szép ékszerek. Szeret gyönyörködni az életben, a természetben, a saját maga által megművelt kertecskében. Temperamentumra nem épp gyors. Szereti kivárni a dolgokat, az erőfeszítéseket annyira nem kedveli. A sürgetést kifejezetten rühelli. Mivel szereti a hasát, a Bikák nagyon jól tudnak főzni, s szeretnek másokat is megkínálni, illetve etetni.

Ikrek: „Én megismerem”. Az Ikrek személyiségű embernek lételeme a kommunikáció, a mozgás, minden dolog megismerése, felkutatása. Állandóan jön, megy, miközben kezében három mobil, ha otthon van, megy a tévé, s ráadásul a rádió is be van kapcsolva. A változatosságot kedveli, sok programot szervez magának, szereti a nagy társaságot, nagyon nehezen bírja a bezártságot. Bárkivel, bárhol el tud beszélgetni, akár semmiségeken is, jó beszélgető partner, a másikat is tudja beszélteni. Mindig mindenről van véleménye, ő az, aki mindenhez hozzá tud szólni. Imád olvasni, könyvet, hírlapokat. Nagyon nagy könyvtárral rendelkezhet, az már kétséges, hogy a végükre is ér. A dolognak inkább csak a felszíne érdekli, nem igazán tud bele is mélyedni. Nagyon szeret tanfolyamokra járni, bár kérdéses, hogy befejezi.

Rák: „Az én otthonom, az én váram”. Rák a született anya, aki csak családjáért él (mind a saját gyermekeihez, mind szüleihez nagyon ragaszkodik.) Temperamentumra anyáskodó,

szeretetteljes, gondoskodó, kedveskedő, lojális, empátikus, inkább lassú. Nagyon változó a hangulata, kifejezetten szeszélyes tud lenni. Képes megteremteni a saját, romantikus álomvilágát, s abba belemenekülni. A Halak mellett a másik nagy álmodozó, viszont erről a világról nem igazán szeret beszélni. Ezért az egyik lusta jegy, mert inkább álmodozik, mint hogy cselekedjen a reális világban. Így nem túl szorgalmas munkaerő, viszont a háztartásbeli dolgokat lelkiismeretesen elvégzi. Nagyobb társaságban csendes, visszahúzó, félénk, viszont saját kis körében már képes feloldódni, saját szűk kis környezetét irányítani. (Vagy az otthonában, vagy a hazájában irányít.) Fészkét kifejezetten nehezen hagyja el, zárkózott típus.

Oroszlán: „Én uralkodom”. Az Oroszlán személyiség mivel tűz, mindig szeret a középpontba lenni, optimista, lelkes, s képes másokat is lelkesíteni, életvidám. Hatalmas igénye van arra, hogy elismerjék, felnézzenek rá. Viszont nagyvonalúságával méltányolja hódolói szeretetét. Gyengéje, hogy hízélgéssel könnyű a lábáról levenni, ráadásul még naiv is. Nagyon hiú és büszke, narcisztikus, nehezen bírja elviselni mások kritikáját, számít neki, hogy mások mit tartanak róla. Sokszor önkritikára is képtelen. Büszkeségéből adódóan nem igazán tud bocsánatot kérni. Az élet napos oldalán szeret élni, ezért nehezen bírja el a nyomort, a szenvedést, illetve a sopánkodó embereket. Ennek ellenére ő maga nagyon lelkizős, igénye van arra, hogy meghallgassák. Ha nem kap elég figyelmet nagyon hisztis tud lenni.

Szűz: „Én rendszerezek”. A zodiákus nagy rendszerezője, rendrakója. Mindent rendszerbe akar foglalni, megérteni, s ezt még az érzelmekre is igaz. Az érzelmeket is intellektuálisan akarja megérteni, merkúriságából adódóan. Szeret tanulni, szüksége van az információkra, csak hogy rendszerezhesse. Ikrékhez hasonlóan rá is az analitikus gondolkodás jellemző, mindent aprólékosan, részleteiben próbál megérteni. Ezért lesz belőlük jó kutató, de nála is fenn áll a veszélye, hogy képes a részletekben elveszni. Szereti gyűjtögetni, (de a Rákkal ellentétben, akinek az emlékek a fontosak), mivel úgy gondolja, hogy majd úgyis szükség lesz rá valamikor. Munkában alárendelt pozícióban van, ő inkább szeret szolgálni. Jó munkaerő, mert precíz, lelkiismeretes, felelősségteljes, megbízható, mindig nagyon segítőkész.

Mérleg: „Én Kapcsolódom”. A Mérleg jegyű embereknek nagyon fontos a társ, a társaság. Kapcsolatfüggőknek is szokták őket nevezni, mert ez a jegy az, amelyik legkevésbé viseli el a társtalanságot. Egy rossz kapcsolatban is képes benne maradni, illetve nagyon nehezen tud szakítani. A Mérleghez tartozik a kifinomult stílus, a szépség mindenben és mindenkinben való

megtalálása, az ízlésesség, a jó megjelenés, a jó „csomagolás”. Nem csak magára, hanem környezetére is ad, pillanatok alatt széppé tud varázsolni bármit. Olyan értelemben is, hogy számukra a legfontosabb a külvilág értékelése, hogy mindenki jónak, szépnek találja őket, mindenki elvárásainak megfeleljenek. Erőssége a természetesnek ható mű dolgok.

Skorpió: Jelmondata: „Én meghalok, én belehalok”. Hozzá tartozik a zodiákus 8. háza, a halál háza. Ugyanis minden Skorpió előbb vagy utóbb szembe néz a halállal. Vagy úgy, hogy járja a temetőket, vagy úgy, hogy halálon túli élményei lesznek. De más formákban ha nézzük, az átváltozás, a beavatás, a szexualitás is bizonyos szempontból egy kisebb fajta halál, s ezek is mind a Skorpió jegyhez tartoznak. A Skorpió a víz elemhez tartozik, ami lelki mélységeiben, sérülékenységében nyilvánul meg. Csak amíg egy Halakon, Rákon valamelyest látszik, addig a Skorpió mesterien képes álcázni magát, jégpáncélt von maga köré, hogy elrejtse legmélyebb érzelmeit. Illetve ha nagyon mélyen sérül, jéggé dermed, megfagy. Viszont lelki sérülésein ő is nehezen teszi túl magát, s a legváratlanabb pillanatban képes sérelmezőjének visszaadni. Sok esetben jégpáncélja és nyers stílusa miatt gondolják érzéketlennek, de valójában, ha egy Skorpió képes felengedni, hihetetlenül gazdagság kerülhet a felszínre.

Nyilas: Jelmondata: „Én hiszek”

Ugyanis egy Nyilas mindig messzire tekint a megfoghatatlan, távoli dolgok érdeklik, mint a filozófia, vallás. Szeret távoli országokat meglátogatni, nagyon érdeklik az egzotikus dolgok.

Látásmódja szintetikus, nagyobb összefüggéseiben képes átlátni a dolgokat. Fantasztikus, nagy tervei vannak, csak legyen aki ezt kidolgozza, s végrehajtsa. Szereti a szabadságot, függetlenséget. Nagyon nagy az igazság szeretete, valamikor túlzottan is őszinte, becsületes, (vagy pont, hogy erkölcstelen).

Ő az egyetemi tanár, aki már a nagyobb összefüggéseket akarja diákjaival láttatni.

Bak: „Én tudom”. A Bak jegyű embernek szüksége van arra, hogy mindent racionális tudáson keresztül értsen meg. Nem véletlenül az archetípusa a bölcs, aki már a megélt tapasztalatai révén érti a világ működését.

Bakhoz tartozik a felelősség, a terhek cipelése. Képviselői már gyermekkoruktól fogva nyakukba kapnak olyan terheket, amelyeket felnőtteknek kéne cipelni, illetve képesek

másokat a hátukon hordozni. Ugyanakkor ha már elégük van ebből, képesek a másik végletbe is elmenni, a megmérettetéseket, a terheket hárítani. Legnagyobb kihívás számára az alázat megtanulása, nem mint megalázkodás, hanem a dolgok, köztük az emberek elfogadása a tudás által.

Vízöntő: „Én barátkozom, én megvilágosodom!” A Vízöntőnek, mint levegős jegynek, szintén fontosak a kapcsolatok, s ezek közül is a barátok. Sok esetben még társánál is előbbre helyezi baráti körét.

A Vízöntő jegyű valamilyen módon mind külsejében, mind habitusában nem a megszokott. A Bak képviseli a határokat, korlátokat a Vízöntő ezeket felrúgja. Mindenek felett legfontosabb a függetlenség, a szabadság, egyenlőség. A Vízöntő humánussága abból fakad, hogy szívesen segít másoknak, ha úgy érzi, hogy szükség van rá. Nem empátiából, nem együttérzésből, hanem célszerűségből, vagy mert szórakoztatja. Jó asztrológus, pszichológus válik belőle, de ekkor sem a mély empátiából választja ezeket a szakmákat, hanem mert intellektuális örömet lel bennük. Egyik nagyon tipikus vízöntős dolog, az Internet. Hisz ezen keresztül egy Vízöntő képes akár több ezer kilométerre lévő emberekkel kapcsolatot teremteni, másokat megtréfálni, s legalább jó messze van a másik. Egy távoli emberrel sokkal jobb kapcsolatot képes kiépíteni, mint saját hozzátartozóival.

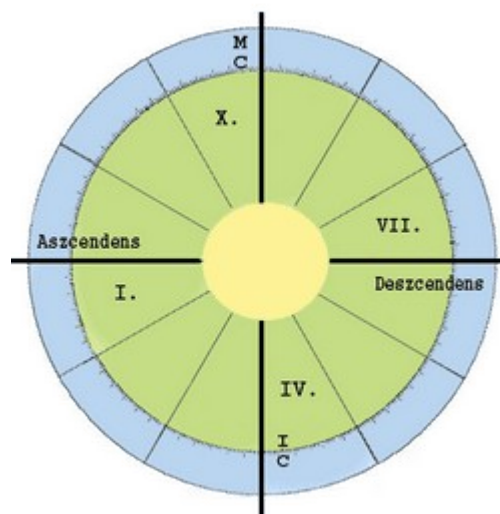
Halak: „Én egy vagyok mindennel!” A 12 jegyből álló kör a Halakkal végződik, amit felfoghatunk az egótól (Kos) az Egységbe jutásig (Halak) vezető fejlődési szakasznak is. Halaknál van meg a legkevésbé az éntudat, a világi dolgokhoz való ragaszkodás. Ezért van, hogy a Halak jegyűek közül sokan nem tudnak megélni ebben a „zord” világban, ahol az anyagi dolgokban való érvényesülés preferált, hanem az áhított öntudatlanságot, egység élményt kábítószerrel, alkohol segítségével akarják megtapasztalni.

Ebből következik, hogy a legkevésbé életrevaló jegy, nem igazán tud kiigazodni a mindennapi élet racionális valóságában. Mintha mindig fél lábbal a föld felett lebegne.

Sok Halak szívesen segít másoknak, még akkor is, ha nem kérik, de már rosszul esik neki, ha ezt nem viszonzják úgy, ahogy ő szeretné. Mivel a Halak a legenergiahiányosabb jegy, hiába ígér meg másoknak sok mindent, mégsem képes saját erejéből ezeket betartani, ami szintén konfliktus forrása lehet. Ezek után úgy érzi, hogy hiába való minden igyekezete, semmit sem képesek neki viszonzni, meghálálni, s így mások előtt mártírnak állítja be saját magát.

IV.4 Fontosabb tengelypontok

Mindemellett egy horoszkópban a legfontosabb, hogy hol áll az **Ascendens**, azaz a születés pillanatában a születési hely keleti horizontjának a Nap látszólagos pályájával (Ekliptika) alkotott metszéspontja. Másképpen a születés helyén, a pontos idejét nézve (óra, perc) a keleti horizonton felkelő zodiákus jegy. Ezzel szemben található a **Descendens**, amely a horizont nyugati metszéspontja az Ekliptikával.

14. ábra: Fontosabb tengelypontok

Forrás: <http://kaszteella.hu/A-hazak>

Az asztrológia értelmezése szerint az **Ascendens** az „én”, amivel az illető azonosítja magát. Elsősorban azt a viselkedési technikát – vagy ha úgy tetszik, taktikát – mutatja, ahogy az ember megpróbál mások felé úgy megnyilvánulni, hogy a külvilág őt elfogadja, megbecsülje, szeresse. Az Ascendenssel szemben van a **Descendens**, mely jelképezi mindazt, amit nem tud elfogadni önmagában, így a külvilágra vetíti. Barátaink, rokonaink, de legfőképpen házastársunk a legfőbb tükrünk, s ami benne ellenszenves, azt tudjuk magunkban legkevésbé elviselni, azzal dolgozunk. Azért fontos az önismeret, hogy felismerjük tükröződésünket a világban. (Kalo, 2010)

A meridián síkja a Föld középpontján keresztül halad és az Egyenlítő síkjára merőleges, emellett a meridián két pontban metszi az Ekliptikát is. A bolygótól, földrajzi vagy születési helytől Dél felé eső metszéspontja a **Medium Coeli (M.C.)**, az „égbolt közepe”, a születés

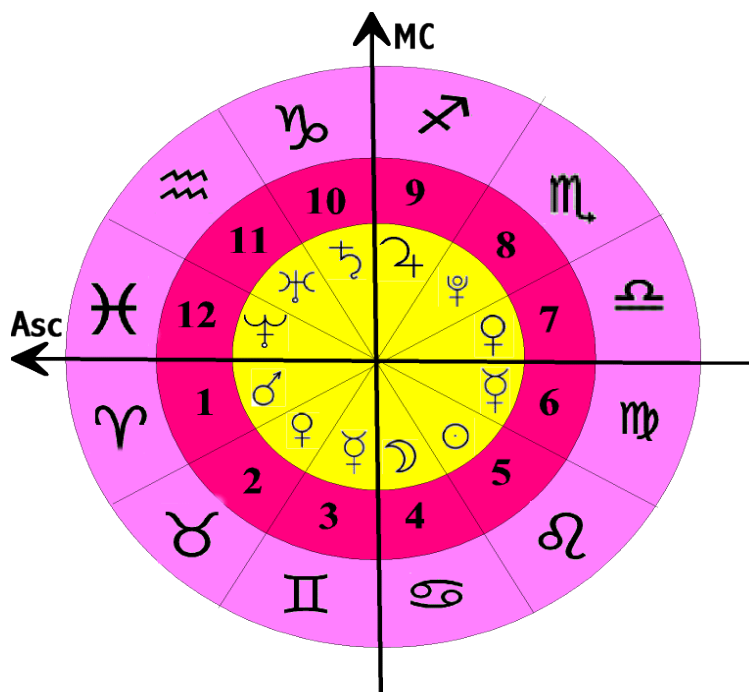
helyén. A meridiánnak és az Ekliptikának a születési helytől Északra eső metszési pontja az **Imum Coeli (I.C.)**, az égbolt mélypontja, a születés helyén, a láthatár alatt.

A négy pont: M.C., I.C., Ascendens és Descendens asztrológiai szempontból azért bírnak különleges jelentőséggel, mert a legfontosabb ún. asztrológiai házaknak ezek a sarokpontjai, vagyis a négy sarokház – az I., X., VII., és IV. házak – csúcsai. (Dr. Dubravszky L., Dr. Eörssy J., 2001).

Az I.C., egyben a IV. ház csúcsa is, mely megmutatja az illető családját, gyökereit, múltját, ugyanakkor az élete végéről is ad felvilágosítást. Ezzel szemben található M.C., melyet a „hajó orrának” is nevezünk, egzisztenciális, hivatással kapcsolatos kérdésekre ad válasz, ami felé a személy élete során tart.

IV.5 Asztrológiai házak

15. ábra: Asztrológiai házak

Forrás: <http://www.stars-n-dice.com/sabianastrology.html>

I. ház

Asc-vel kezdődik, Kos analóg, a személyiség legsajátosabb vonásai, melyek másoknak legelsőre feltűnnek (a kirakat). Ide tartozik a fizikai alkat, megjelenés, vérmérséklet, jellem. Emellett a személy egészségi beállítottságáról is információt ad, illetve megmutatja melyik a legérzékenyebb testtája (Achilles-sarok) .

2. ház

Az egyén önállóságának eszközeit jelöli, Bika analógia . Ide tartozik a tulajdon, főleg ingóság. Jövedelem, kereset, pénz, anyagi nyereség, ugyanakkor az anyagi veszteség is. Emellett a képességekre, a tehetségekre is rámutat.

3. ház

Ikek analóg . Az analitikus gondolkodás , kommunikáció stílusa, kifejezőmód jelölője . Alapszintű tanulmányok is ide tartoznak. Amennyiben személyeket vizsgálunk, a rokonok ,

testvérek , szomszédok megmutatója. Irodalmi, tudományos hajlamokat is itt nézünk. Írások, okiratok, dokumentációk, szerződések, levelezés, sajtó . Közlekedés módja, belföldi utazások. Névvel kapcsolatos dolgok is ide tartoznak.

IV. ház

Rák analóg . Amennyiben a családi körülményekre, apára, tágabban a házára vagyunk kíváncsiak, azt itt keressük. Ugyanakkor az eredet, a múlt, a hagyományok jelölője. Otthon tekintetében nemcsak a szülői, hanem a saját otthonunkról is ad információkat. Ide tartozik a birtok, a telek, az ingatlan. Betegség tekintetében az öröklött, veleszületett hajlamok . Többnyire apa, de van, hogy az anya . Életvég ház, az élet utolsó szakaszának jelölője.

5. ház

Életörömök, kreativitás háza . Oroszlán analóg . Ide tartozik a szexuális, szerelmi viszonyok, kalandok (flört) . Gyermekek, fogamzó képesség. Szerencsejáték, játékok, sport. Vállalkozás, kockázat, spekuláció, hobbi. Tanulmányok, ugyanakkor a tanítás, tanítványok is. Színház, mulató hely, színészet.

6. ház

Szolgálat háza („kis karma” háza), Szűz analóg. Betegség tekintetében az életmód szerinti viszonyok, és az ebből adódó problémák. Hétköznapi rutin, kötelesség teljesítés, így a mindennapi munka tekinthető meg. Szolgálat, beosztottak, szolgák, munkatársak. Emellett a kisebb állatokhoz való viszony.

VII. ház

Külvilág (nem-Én), Mérleg analóg , így központi témája a párkapcsolat, ugyanakkor tágabban értelmezve a társulások, együttműködések (Bt., Kft.). Munkatárs, üzlettárs, mint egyenrangú kapcsolat. Emellett a nyílt ellenségek, polgári peres ügyek. Nyilvános szereplések is.

8. ház

Transzformáció háza, Skorpió analóg. Ide tartozik a halál, a halál körülményei, ugyanakkor az újjászületés. Áldozatok/veszteségek, műtét. Örökség (más halála révén haszon), végrendelet, más vagyonának kezelése, házastárs pénze (VII. ház kettese). Okkultizmus jelölője. Minden, ami tabu, így a tudattalan készletések is.

9. ház

Nyilas analóg. Ide tartozik a szintetikus gondolkodás, nagy összefüggések átlátása. A vallás, a morál, a filozófia. Egyben a papság és a politika. Hosszú és távoli utazások (térben és lélekben), emellett a külföldi kapcsolatok, mint a VII ház 3-sa. Magasabb tanulmányok (főiskola, egyetem).

X. ház

A karrier és hivatás háza, Bak analóg. Itt nézzük az egzisztenciális kérdéseket, eredményeket, elismeréseket. Ebben a házban látható a személy népszerűsége, emelkedése vagy bukása. Egyik szülő – legtöbbször az anya, ugyanakkor a főnök jelölője is.

11. ház

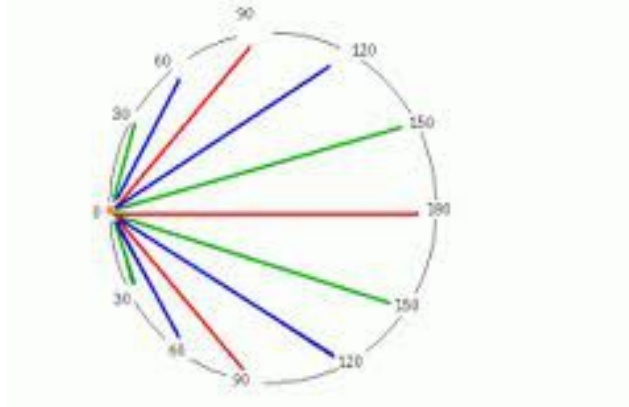
Vízöntő analóg, a vágyak és remények háza. Ránézhetünk a barátokra, pártfogókra, segítő erőkre. Ide tartoznak az összeköttetések, társasági élet, a társaságban játszott szerep.

12. ház

Csapások, életpróbák, korlátozások, akadályok háza, Halak analóg.

Ide tartozik minden, ami nem nyilvános. Így a zárt intézetek is(kórház, szanatórium, kolostor, börtön, kutatóintézet). Száműzetés, ugyanakkor az önkéntes áldozatok is. A léleknek fontos a befelé fordulás helyzetének megteremtése, melynek egyik megélése a meditációs elvonulás. Ebben a házban látható pereken belül a büntető perek. Betegségek tekintetében a krónikus betegségek jelölője. Titkos ellenségek és a nagy állatok jelölője is. Okkult ház a IV és a 8. ház mellett.

IV.6 Fényszögek

16. ábra: Fényszögek

Forrás: <http://www.karmaasztrologia.com/p/fogalomtar.html>

Összességében 34 alapelemből épül fel a horoszkóp, azaz a 12 jelből, a 12 házból és a 10 égitestből. Ez idáig viszonylag egyszerűen hangzik, a „bonyodalmak” ezután következnek, hiszen a bolygók egymás közti kapcsolatát úgynevezett fényszögek alapján értelmezhetjük. A Földről nézve két égitest egy bizonyos szöget zár be egymással, ezt nevezzük fényszögnek. Amikor a Földről nézve két égitest azonos, illetve **közel azonos hosszúságú fokon áll**, az az **együttállás**. A **szembenállás**, amikor a két hosszúsági fok **180 fokos szöget zár be** egymással. A **trigon**, amely a Földről nézve **90 fokos szöget** zár be egymással, valamint a **szextil**, ami a Földről nézve **60 fokos szöget** zár be egymással. Ezt az 5 úgynevezett fényszöget **elsődleges aspektusnak** nevezzük, még ismerünk további fényszögeket is, ezek az úgynevezett másodlagos aspektusok. Sorrendben a következők: **30 fok**, ez az úgynevezett **félszextil**, **45 fok**, ezt **fél-negyedfénynek** hívjuk, vagy **félkvadrátnak**, **135 fok**, ez a **másfél-negyedfény** vagy **másfélkvadrát**, az **ötjegy-fény**, amely **150 fokos szöget** zár be, pontosan 5 jegyet foglal magában, azaz 150 fokot.

Harmonikus fényszögeknek nevezzük a 60 fokot, a 120 fokot. Az összes többi fényszög **diszharmonikus**, vagyis nehézségeket, megélési problémákat szimbolizál. (Kalo, 2010)

IV.7 Az asztrológiai elemek összerakása

A bulvár asztrológia, melyet az újságokban olvashatunk, csak a születési nap jegyét veszi figyelembe, jobb esetben az aszcendenst is. (pl. aki április 21. és május 23. között született, az Kos. Asztrológiai szaknyelven a Nap a Kos jegyében áll.) Egy komolyabb asztrológiai elemzésnél minimum a Nap rendszer összes bolygóját nézzük, illetve mivel a Föld a kiindulási pontunk, ezért helyette a Napot, plusz még a Földről látható Holdat. (Nap, Merkúr, Vénusz, Hold, Mars, Jupiter, Szaturnusz, Uránusz, Neptunusz, Plútó). Ezeken belül is megkülönböztetünk úgynevezett személyiség jelölőket (Nap, Hold, Merkúr, Vénusz, Mars), melyek kombinációjából épül fel a személyiség karaktere. A planéták főleg FŐNEVEKET mutatna, s hogy ezek a minőségek HOGYAN nyilvánulnak meg, azt mutatja meg a jegyben elfoglalt helyük.

Például a Nap mutatja meg az apai férfias minőséget, a vezetői képességet, a tudatos énünket. Amennyiben ez a planéta a személy születési képletében a Mérlegben helyezkedik el, nő számára egy apaszerű férfi társasági ember, kinek fontos a másik véleménye róla, jóképű, udvarias, finom lélek, férfiként is hordoz feminin tulajdonságokat. Vezetőként inkább preferálja az együttműködést, mint a hierarchikus irányítást. Saját magát úgy éli meg, mint aki szereti a művészeteket, a kifinomult öltözködési stílust, a harmóniát, békességet, a szép beszédet. Ennek a személynek viszont lehet, hogy az összes többi személyiség jelölője más jegyekben áll, így nem mondhatjuk el róla, hogy csak Mérlegként viszonyul a világhoz. Pl. lehet, hogy a Holdja a Kos jegyében áll, ami ráadásul teljesen ellentétes habitusú a már említett Mérleghez képest. A Hold az érzelmeket, az ösztönös megnyilvánulásokat, az intuíciót, a tudatalattit, az anyai minőséget mutatja, mely egy női képletben majdnem olyan fontos, mint a Nap jegye. Jelen esetben ennek a hölgynek lehetnek spontán dühkitörései, anyaként erőteljes irányítási hajlamai.

A fényzőgek jelentése itt jön be. Ugyanis a Mérleg Nap diszharmonikus fényzőgben van a Kos Holddal, ami szerint a hölgy nehezen éli meg ezt a benne lévő kettősséget, mely kívülről nézve is furcsán hathat. Képeljünk el egy kifinomult, művészetek iránt érdeklődő, segítőkész hölgyet, aki egy másik élethelyzetben alpári és önző stílusban, nagy vehemenciával fejt ki az

álláspontját. Ugyanakkor a Hold és a Nap diszharmonikus kapcsolata utalhat arra, hogy az ő megélésében a férfi és a nő örök harcban áll egymással.

Ugyanakkor egy képletben nem csak a személyiség karakterére, hanem a házak révén az illető életsorsára is rátekintést nyerünk. Példánknál maradva a fentebb említett hölgy lehet, hogy remekül sminkeli magát, Mérleg Napja révén, viszont ettől még nem feltétlenül lesz kozmetikus. Ugyanakkor egy másik személyiség, kinek a munka házában (6. ház) van a Mérleg bolygója a Vénusz, jelölheti, hogy szakmáját tekintve a szépségiparban dolgozik.

Ugyanakkor mindannyiunk képletében ott van minden bolygó, és minden jegy, csak más-más kombinációkkal, más-más hangsúlyozással. Például a Mars, mely az agresszió/erő/aktivitás jelölője minden képletben ott van. Attól, hogy még valaki nem kedveli az agressziót, nem lehet kitörölni onnét. Az már egyéneként változó, hogy a Mars aktív energiáját ki mely életterületen éli/ki leginkább (erre mutatnak rá a házak).

Ebből a kis leírásból is látszódik, hogy egy ember személyiség sokkal összetettebb annál, hogy egy jegy tulajdonságai alapján jellemezni tudjuk. Az asztrológia szerint, mint ahogy a pszichológia is tartja, egyszerre több „személyiség” lakik bennünk. Van, hogy csak az egyik személyiség rész, van, hogy a másik jön elő, vagy akár mind a kettő egyszerre.

V Integrál szemlélet és az asztrológia

V.1 Asztrológiai jelek szerint a fejlődés állomásai vs wilberi létra

Tanulmányaim alapján az asztrológia 12 jele szerint is leírható a személyiség fejlődése, melyet összevetettem a wilberi létra különböző állomásaival:

Kos: A zodiákus kezdő jele a Kos jegy, mely minden esetben a tavaszi napéjegyenlőség kezdetétől, jelenleg március 21-étől kezdődik. A **Kos által érkezik a fizikai létbe a tudat**, kezdenek virágozni a fák, a hosszú tél után beköszönt a tavasz, hogy az új élet elkezdődhessen. Ugyanúgy, ahogy a csecsemő is megszületik, belép a fizikai létbe, és fokozatosan megtanulja érzékelni saját fizikai testét, ismerkedik a kicsi kezével, lábával, a körülötte lévő világgal. Ez a wilberi létra legelső fokának, a szenzoros-fizikai szintnek feleltethető meg, amikor a Szellem megszületik a fizikai létbe.

Bika: A Kos jegyét követi a Bika, mely jelképezi az anyagi síkú birtoklást, hisz a Bika jegyű szülőiteinek fontos a begyűjtés, a kert művelése, az anyagi javak megteremtése és megtartása. Ugyanakkor fontos a fizikai, megfogható dolgok megismerése, a **biztonság megteremtése**, mint ahogy egy kisgyermeknek is fontos a körülötte lévők biztonságot adó légköre. Mely szintén még a wilberi létra első fokának feleltethető meg.

Ikrek: Miután a Bika begyűjtötte az anyagi javakat és stabilizálta magát, **az Ikrek feladata, hogy felfedezze, megismerje a világot**. A kisgyerek elkezdi mászni, beszélni, járni, figyeli a körülötte zajló eseményeket, mindent bevesz a szájába, ízleli, kóstolgatja ami a keze ügyébe akad.

Rák: A Rák jele az első víz elem, mely az érzelmek fontosságáról szól. A világ megismerése után előkerülnek az **érzelmek, a fantázia világ** kialakulása, és hogy a kicsi saját kis körét, környezetét kialakítsa. Nagyon fontos a **család**, legfőképpen az anyával való szoros kapcsolat megléte. Rák jegyűek jellemző a hangulati változás, megsértődés után a visszavonulás. Amennyiben a wilberi létra második fokát nézzük, ez a fantazmikus-érzelmi szint. 2 éves kor körül megkezdődik a gyermek érzelmi leválása, ilyenkor lelkiileg labilis, nem igazán lehet

kedvére tenni. Ekkor nagyon fontos az anya elfogadó, szerető közelsége, hogy ebben, az érzelmileg nehéz fázisban mindig elfogadó legyen, szeretetével érzelmi biztonságot adjon a gyermekének.

Oroszlán: Mikor már meg van a család, a környezet biztonsága, előkerül a **kreativitás**, a kreatív ötletek alkalmazása. Oroszlán az egyik hódító jegy, melyet az is mutat, hogy a vele analóg 5. házhoz tartozik a szexualitás.

Az Integrál Akadémián tanultak alapján ez az időszak a létra 3. foka, a leképező elme szintje, mikor is megszületik az ego, a perszóna. Az óvodás korú kisgyerekeknél fontos, hogy saját produkciójukat, alkotásukat megmutassák másoknak. Amennyiben nem teljesül az akaratuk hisztiznek, próbálják saját éntudatokat kialakítani és megerősíteni. Emellett ez az az időszak, amikor megjelenik a nemek elkülönítése, a szexuális öntudat megszületése.

Szűz: El kezdi **rendszerezni**, mások alá rendeli magát, és előkerül a szolgálat fontossága. Szűznek fontos, hogy átlássa a rendszert, mindennek meg legyen a maga helye és szerepe, és saját magát is el tudja helyezni a rendszerbe. Ez a létra 4. foka (szabály-szerep elme szintje), mikor is szabályok fontossá válnak, a gyermek iskolába kerül, alárendeli magát a felnőttek világának.

Mérleg: Fontos a **társas kapcsolat**, fontos a másik, az alturizmus, és szeretetből alárendeli magát a másoknak. wilberi létra 4-es szintjét nézve a gyermeknek 12 éves korig fontos a csoport, a többiek társasága, és ennek rendeli alá magát. Nem mer konfrontálódni másokkal, mert az a fontos, hogy mások szeresség és elfogadják, ezért képes saját egyéniségét is feladni. Ez a szociocentrikus szakasz, amikor már nem önmagának létezik, hanem mások szemüvegével is tudja látni a világot.

Skorpió: Skorpió a zodiákus nagy **kritikusa**. A wilberi létra 5. foka a racionális elme szintje, itt jelenik meg az absztrakt, elvont felfogás, és ezzel együtt a kritikai érzék is. A Skorpiónak már nem lehet mindent „beadni”, mert látja a dolgok összetettségét, sokszínűségét, ugyanakkor mivel az értelmével azonosítja magát, az érzelmei elfojtásra kerülnek. Fontos a szexualitás, akár több partnerrel is, ismét felerősödik a szerepe, de csak mint a vágyak önös érdekből való kiélése.

Nyilas: Minden Nyilas jegyűnél fontos a **HIT**, ami már túl lép a Skorpió analitikus, mindent

szétszedni akaró elméjén. Szintetikusán, összefüggéseiben látja és láttatja a világot, melyben ott van a nagyobb rendező elvben vetett bizalom is. Érdekes, hogy ennek a jelnek a jele a kentaur, mint ahogy a wilberi létra 6. szintjének is (integrált tudat szintje). Emellett megjelenik a Nyilas jupiteri, elfogadó, szerető, nagyvonalú attitűdjére, mely szintén a wilberi 6-hoz tartozik.

Ezzel a létra perszonális szakaszának végére értem. Az alább tárgyalt jegyek már azok, melyek leginkább fogékonyak a transzperszonális tapasztalatokra. Ehhez vissza kell nyúlnom a **Skorpió magasabb szintű megnyilvánulásához**. Perszonális szinten míg a Skorpió csípős nyelvéről ismerhető meg, egy fejlettebb szinten már előjön **az evilág és túlvilág szétválasztásának képessége**. Egy fejlett Skorpió már a nagy mágus, transzformátor, aki az élet és halál mezsgyéjén képesek táncolni, és megláttatni a finomabb valóságot. Szexualitásában megjelenik a tantra, melyben képes ötvözni saját szexuális igényeit egy magasabb, spirituális céllal. Így a W5 mellett egy fejlett Skorpió már inkább a W7-et (okkult szint), esetleg W8-at (szubtilis szint) képviseli.

Nyilas magasabb szintű megnyilvánulása a W8-as szint: amikor már nem csak olvassa a „jeleket”, és már nem csak „hisz”, hanem „tud”, csatornaként működve képes érzékelni a túlvilág szellemlényeit, angyalait, és a tőlük jött üzenetet átadni az ittlévőknek.

Bak: Bak személyiségében megjelenik a **földi élet nagy rendrakója**, a tervezői rend képviselője (konstruktor). A hiten túl el jut oda, hogy kell lenni egy mindent átfogó Unio Mysticának. Tervező nélkül nincs konstrukció, csak az valósulhat meg, ami előtte megtervezésre került. Ő már a bölcs, míg a Nyilas a hitet képviseli. Gondoljunk a nagy jógikra, akik általában szintén hordozzák a Bak aszketikus alkatának jellegzetességeit. Ez a W9-es szint (kauzális szint), melynél fontos a Szamszára megismerése és ezen való túljutás.

Vízöntő: Míg a Bakra jellemző a görcsös megtartás, addig a Vízöntő (udvari bolond) rájön arra, hogy semmit sem vihetünk magunkkal. Fontos a megélt, **megvilágosodott pillanatok szépsége**. Akár egy szép virágban való gyönyörködés, akár a madarak csicsergésének hallgatása. Elméleti és meditatív úton közelít meg dolgokat. Ez is a W9-hez tartozik, ahol fontos a szenvedésen való túljutás, a „felszabadulás” így a Szamszárából való kijutás.

Halak: „Akkor vagyok a legboldogabb, ha velem vagytok”. Mint ahogy egy nagymama is mondja ezt az unokáinak és a szeretteinek. Fontos az egység, a másokkal való együttlét

megélése. A teljes feloldódás. Magasabb szintű megélésénél a Halak már nem csak a környezetével szeretne egységben lenni, hanem az egész világgal. Képes megélni egyszerre a világ szenvedését, fájdalmát, minden élőlényel együtt rezdülni, érezni. Míg egy Bak vagy Vízöntő még nagyon a gondolataiban él, és a megvilágosodáshoz a gondolatok, a szenvedés elkerülésének vágya hajtja, addig a Halak már érzelmi alapon közelíti ezt meg. Nem a fájdalom elkerülése a lényeg, hanem pont, hogy az egész világgal való mély, együtt rezdülés, örülés, szenvedés egyszerre.. Wilber létrán ez a 10., azaz a nonduális szint.

Az asztrológia szerint a személy fejlettsége független a korától. Egy gyermek akár már korán is el kezdheti a spirituális utat. Amennyiben sok benne a Vízöntő/Halak, lehet, hogy bölcsőbb, mint egy Kos/Bika., aki ámbár gyakorlatiasabb, de spirituálisan alatta marad.

V.2 Az asztrológia és a wilber létra hasonló megközelítése

A wilber modell értelmében a saját szellemünk egy létrán csúszkál ide-oda (l. „II.7 Mászó a létrán" című fejezet.). Lehet, hogy valaki egyik pillanatban egy hisztis kisgyerek (3. szint), míg másik pillanatban egy zseniális ötlettel előálló kutató (W5-6). Különböző tudatállapotaink vannak, melyekhez különböző megnyilvánulások tartoznak. Ugyanakkor minden szint egy-egy holon, mely magába foglalja az alatta lévő fokokat is (l. „II.4 Holonok").

Az asztrológia szerint is a személyiség nem egy konstans valami, hanem különböző részekből áll, melyre a bolygók jegyekben elfoglalt helyzete világít rá. Van, hogy ezek a személyiség részek egymással diszharmóniában állnak, más attitűdöt képviselnek, így belső feszültséget generálnak a személyiségben (l. „IV.7 Az asztrológiai elemek összerakása" című fejezet). Mindemellert a bolygók hozzárendelhetők életkorokhoz, mely ráutal, hogy mikor is alakulhatott ki, vagy a jegyek sorrendisége is rámutat a személyiség fejlődés különböző szakaszaira (l. V.1 „Asztrológiai jelek szerint a fejlődés állomásai vs wilber létra" című

fejezet). Ugyanakkor ezeket a bolygók és jegy házhelyzetük szerint egész életünk végéig ott szerepelnek a képletünkbe.

V.3 Wilber létra segítsége az asztrológiában

Az  let egyes terleteit a bolygók házakban elfoglalt helyzete jelöli a horoszkópban. Viszont ezeken a terleteken nem ad információt a fejlettség fokára. Ámbár a képlet képes megmutatni, mely terulet k  lhet k meg nehezen, viszont arra már nem ad információt, sem a születési képlet, sem az aktuális bolyg all sok (tranzitok), hogy a személy hogyan fogja lereagálni. Meglehet, hogy kihívásoknak, fejlődési lehetőségeknek  li meg, de az is előfordulhat, hogy a meg lt nehézségektől még inkább megkeseredik. Ez sok mindentől függ, különösen az egyén tudatossági fokától.

Lehetséges azt is megmondani, hogy a kihívás az adott élet területen mikor következik be, és hogy milyen sajátosságai vannak. Az is látszik, hogy a megmérettetés honnan jön, és milyen fejlődési lehetőségeket tartogat, illetve milyen segítséget kaphat hozzá a személy. Ezeket mind, mind kiválóan megmutatja az asztrológia. Ugyanakkor az adott terület meg l se attól is függ, hogy azon a területen az egyén aktuálisan hol tart. Ha előtte volt már meg lt tapasztalata, jobban rálát, megérti az adott helyzetet, és az eddigi tud s t képes a tranzit növekedésével hasznosítani.

Ugyanakkor ha hiányzik a tudatosság, a nehéz tranzit idején „vakk nt”  li meg a „sorsát”, és azt érezheti, hogy tönkre megy az élete.

Az asztrológia elég bonyolultnak tűnik, mikor a két dimenziós születési ábrát látjuk. Amikor hozzátesszük a harmadik dimenziót, mint a fejlődés, fejlettség, tudatosság dimenzióját,  gy tűnhet, hogy ez még bonyolultabbá teszi. Valójában több szempontból is leegyszerűsíti a kérdéseket. Az integrál szemlélet képes az asztrológiát m g világosabbá, haszn lhatobb  és sok szempontból egyszerűbbé tenni.

(Forrás: <http://www.integralastrology.net/page15/page16/page16.html>)

Ezzel szemben a létramodell segítségével akár mindegyik életterületre fel tudunk állítani egy-egy fejlődésvonalat, így létrehozva asztrológiai házakra vonatkoztatott pszichográfot (l. A „II.8 tudatfejlődés sávjai, a fejlődésvonalak” című fejezetet). Például a 9. ház a hit, az erkölcs háza (Kohlberg), a VII. ház a párkapcsolatok háza (Deida), 5. ház a szexualitás (Freud), 3. ház kommunikáció (Piaget), I. ház az ego (Susane Cook- Greuter) melyek máris elemezhetővé válnak az integrál világ által leírt fejlődésvonalak mentén. Így kiegészítve a horoszkóp ábráját a harmadik, vagyis a fejlődési dimenzióval, mely segítségével konkrétan megjósolhatóvá válnak a személy aktuális reakciói.

VI Asztrológia oktatása integrál szemléletben

Eddigi asztrológiai, tanári és integrál ismereteimet ötvözve, az alábbi fejezetekben fejtem ki:

- mitől jó egy előadó
- asztrológia tanítás a négy kvadráns szerint
- asztrológia tanítás a wilberi létra figyelembe vételével
- gyakorlatok a létra felosztása szerint
- saját tapasztalatok ismertetése

VI.1 Mitől jó egy előadó?

Tanulmányaim során elgondolkodtam azon, hogy vajon mitől is jó egy tanár. Számomra egy „vetélkedőn” való részvétel adta meg erre legjobban a magyarázatot, illetve oktatóim/tanáraim megfigyelése (Litha fesztivál, 2006).

A vetélkedőt kezdő tanulóknak hirdették meg akkori tanárain, ahol csak max. 1 éves tanulmányi időt eltöltött tanítványok vehettek részt. A lényege, hogy egy 10 perces előadást kellett előadniuk, melyet eddigi tanulmányaikat alapul véve saját tapasztalataikat és eredményeiket és tartalmaznia kellett.

Amit a zsűri a pontozásnál figyelembe vett:

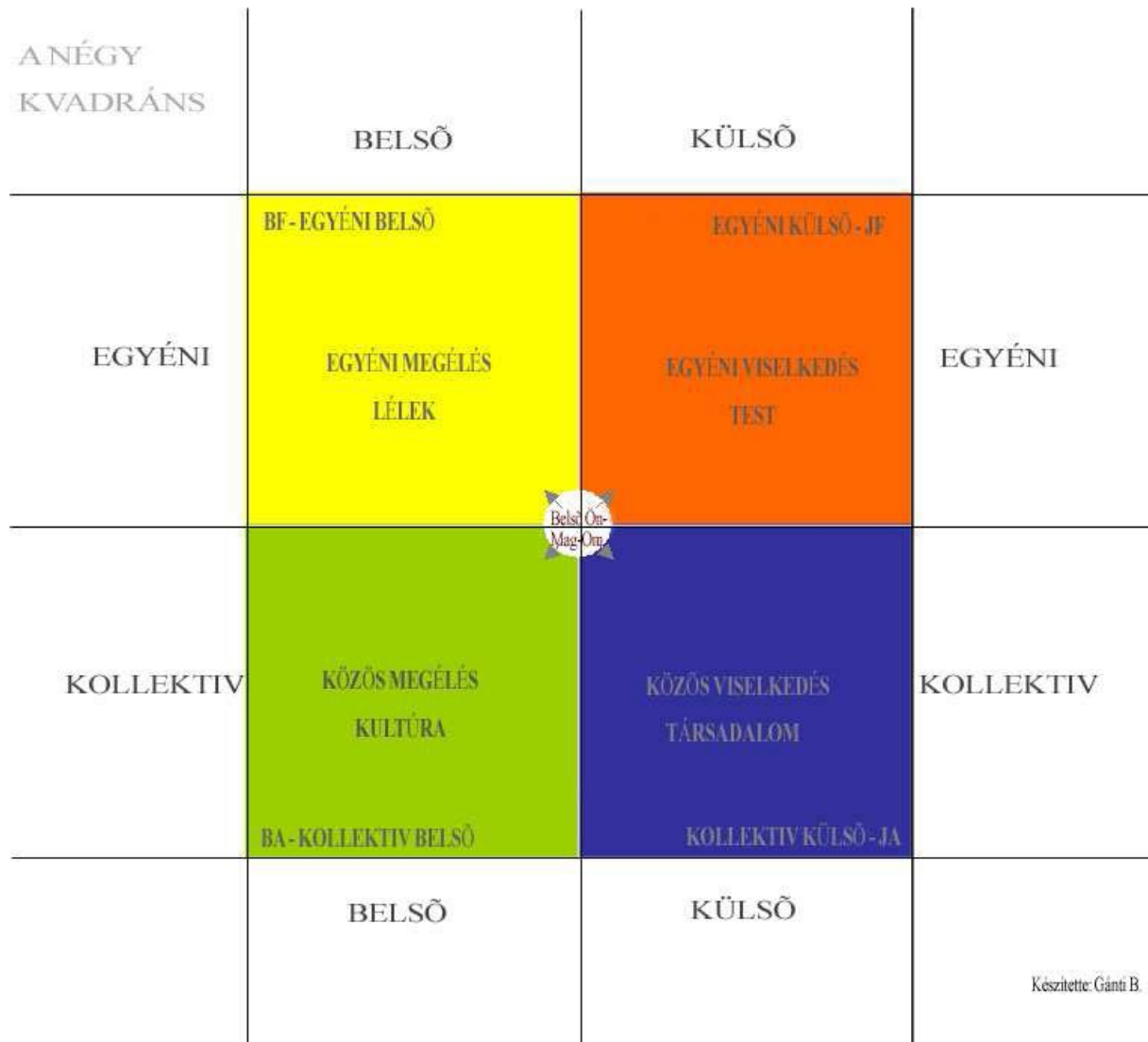
- Mennyire jól strukturáltan felépített, tárgyilagos az előadás (Wilberi létra 4. szint)
- Mentális ismeretek, összefüggések átadása – mentális sík (Wilberi létra 5. szint)
- Mennyire tud hivatkozni külső forrásokra (Wilberi létra 5. szint)
- Az előadó mennyire képes lelkesedni a témáért, érzelmi attitűdöket is átadni - asztrális

sík (Wilber létra 6. szint)

- Mennyire érzi a közönség minden egyes tagja, hogy az előadás pont akkor, pont az ő személyének szóló információkat tartalmazza – spirituális sík (Wilber létra 7. szint)

A jelenlegi, egyetemi oktatás többnyire csak a W4-5-ös szintet célozza meg, melytől a tananyag száraz, bemagolni való lesz. Megfigyeltem az Integrál Akadémián is, hogy amikor az oktató ilyen módon adott elő, a diákok a nap végére nagyon kifáradtak, inkább haza akartak menni, vagy tették is ezt meg. Míg azok az oktatók, kik lelkesedtek a témájukért, s nem csak információkat, hanem élményeket is adtak át, figyeltek a tanulókra is, a diákok jobban tudtak hozzájuk kapcsolódni, feltöltődni, így nap végére inkább az maradt meg bennük, hogy részt vehettek egy nagyszerű előadáson. Ha még a spirituális dimenzió is bejött, érezni lehetett, hogy az oktató egyfajta csatornaként, médiumként is tud funkcionálni, a sikere garantált volt.

VI.2 Asztrológia a négy kvadráns figyelembe vételével

17. ábra: A négy kvadráns

Készítette és engedélyezte: Gánti Bence. Az integrál pszichológia szak oktatási anyagából

Ken Wilber négy kvadránsos modellje nagyszerű segítséget ad az asztrológia oktatásában is, hogy így még teljesebb legyen a hallgatók fejlődése tanulmányaik folytán:

Bal felső (egyéni megélés, lélek): tanulásnál fontos, hogy a diák saját élményeket szerezzen, hisz így jobban lelkesedik a téma iránt, illetve mélyebb önismeretre tud szert tenni. Aki asztrológiát tanult és tanított, tudja, hogy a tanulók saját képletüket szeretik nézegeti,

elemezni, kik is ők valójában, emellett tesztelik is az asztrológiát. Elmélet mellett léteznek olyan gyakorlatok, melyek a szimbólumokon keresztül mélyebb szinten hatnak: ilyen a tarot, Symbolon kártya, bolygók és a négy elemek kontemplációs gyakorlata, vezetett imaginációs gyakorlatok. Ezek egyben segítenek abban, hogy a racionális gondolkodás mellett kifejlődjön az intuitív, illetve analógiás gondolkodásmód.

Jobb felső (egyéni viselkedés, test): az asztrológiában a külső jegyek ismertetése, elemzése is fontos. Hogyan néz ki, milyen ruhákat, ékszereket visel egy-egy jegy. Ettől akár meg is változhat a diák külső megnyilvánulása, pl. el kezd a jegyéhez illő ruhákat, ékszereket hordani, így hangolódik rá a képletére.

Bal alsó (közös megélés): a közösségi gyakorlatok által a diákok közösségi élményekre tesznek szert. Apró szerepjátékokon keresztül mélyebben megismerhetik az asztrológiát, saját magukat és egyben a másikat is. Az asztrológia tipológia és a közös játékok egyik előnye, hogy lássuk, megértsük és elfogadjuk saját egyéniségünket és mások máságát.

Jobb alsó (közös viselkedés): a körülmények megválasztása kihat a csoport dinamizmusára. Ez alatt értem például azt, hogy a helyiségben hogyan ülünk le. Vegyünk elő például egy előadóteremet, ahol a dobogón ül vagy áll a tanár, előtte sorban a diákok, akik egymást csak részben, az oktatót teljes egészben látják. Ebből egy külső szemlélő máris látja, hogy tekintélyelvű, alá-főlé rendeltségi viszony alakult ki a térben, ahol a fő fókusz a tanáron van. Ez egy elméleti oktatáshoz kiváló, hisz a diáknak a tanárra kell fókuszálnia, a többiek látványa eltérítheti a figyelmét. Míg ha körben ülnek le a diákok, „egy szinten” a tanárral, azt érezzük, hogy egyenrangú viszonyban vagyunk, ahol mindenkire rálátunk a körben, tehát mindannyian egyszerre fontosak vagyunk. Ez csoportjátékoknál fontos, mellyel beerősíthetjük a csoport közösségi élményét. Mivel az asztrológia oktatása hazánkban főleg információ átadásából áll, mindenhol az első verzióval találkoztam. Mivel részemről a csoportjátékokat és a közös élmények megosztását helyezem előtérbe, amikor tanítok, nálam körben ülnek a tanulók. Mivel eddig kis csoportokban oktattam (2 db 5 fős csapat), ez nem jelentett gondot. Nagy csoportoknál már kezelhetlenné válhat.

VI.3 Asztrológia oktatása a wilberri létra alapján

A létrát nézve a **W4-es szinten (Bak analógiában)** a szerep/szabály szintje. Itt fontos a keretek megadása, mely stabilitást, biztonságot ad. Emellett kiépíti a bizalmat az oktatóval szemben is – a tanuló érzi, hogy lehet tanárára számítani. Ez az oktatásban a hely és az időpont konkrét megadását jelenti. A heti egy alkalom, adott helyen és időpontban a legideálisabb erre. Az ennél nagyobb időintervallumú oktatásoknál könnyebben szétesik a csoport, a csoport kohézió nehezebben alakul ki. Ez főleg az elején a legfontosabb, mikor még az emberek nem ismerik egymást, meg kell még szokniuk az új arcokat.

W5-ös szint a ráció szintje (**Merkúr analóg**). Ide tartozik az ismeretek mentális szinten történő átadása, mely az asztrológiában is elengedhetetlen. A piacon rengeteg könyv van forgalomba, viszont vannak olyan karakterű emberek, akik könnyebben tanulnak hallás után. Ugyanakkor a mi, nyugati társadalmunkban emellett igény van a leadott anyag szövegekénti megjelenítésére, melyet a legépelet anyag, vagy a diákok által kézzel leírt jegyzet biztosít.

W6-os szint: a lélek dimenziója. Ettől kezdve válik „élővé” az oktatás, melyet a könyvek, bármennyire is jók nem, vagy csak jóval nehezebben tudnak átadni.

Egyrészt itt már nagyon számít az előadó személyisége, mennyire érzi a témát küldetésének, mely egész életét áthatja. Tejesen más minőséget ad, ha valaki csak felolvassa a jegyzetét, vagy már évek óta lelkesen benne van a témájában.

Emellett még kiemelném a művészetek fontosságát (W6 – Maslow piramis: Esztétika).

A művészetek a lélek nyelvét szólítják meg, olyan dimenziókat mozgatnak meg, melyet mentálisan nem lehet átadni. Így részemről preferálom a zeneszámok, film részletek bemutatását, saját élmények átadását.

Kisebb csoportok esetén a humanisztikus légkör megteremtését preferálom, ahol a tanítványok elmondhatják saját megéléseiket, tapasztalataikat, esetleg mód nyílik arra, hogy saját ötleteikből előadást tartsanak. Ahol fontos az elfogadás, a kreativitás figyelembe vétele, ennek pozitív kiaknázása.

Azért emeltem ki, hogy kisebb csoportok esetén, mivel nagy csoportnál ez már az oktató

számára nehezen kézben tartható, nehezen lehet a kereteket is megtartani, miközben minden egyes személyre külön-külön odafigyelni, meghallgatni. Emellett a különböző karakterek igényeihez is nehezebb igazodni. Vannak, akik kifejezetten szeretnek szerepelni, a figyelem középpontjába kerülni, van, aki viszont inkább visszahúzódik, ráadásul még fárasztja is a másik túlzott szereplési igénye.

W7-es szint: az asztrológia tényleges, legfontosabb szintje a W7, a szimbólumok, az analógiák világa. Szabályokat meg lehet tanulni, de a lélek dimenziói, összefüggései már csak saját tapasztalatokon, megéléseken keresztül érhető meg. Úgy gondolom, hogy ez fejleszthető, de csak gyakorlatokon keresztül. Erre leginkább alkalmasak a mágikus gyakorlatok. Ezek alatt értem a tattwa kártyákkal végzett munkát (elemi energiák átélése vezetett imaginációban), illetve az elem és bolygó kontemplációs gyakorlatokat (saját aurában az elem vagy bolygó átélése.). Meditációs, imaginációs gyakorlatok is segítik az analógiás gondolkodás kialakulását, mélyebb összefüggések átlátását. Emellett a legjobb tanítómester az ÉLET, így a megélt, átélt tapasztalatok.

VI.4 Tanítási vázlat

Saját tapasztalatom eddig az asztrológiai alapok átadásában van, melyet az alábbi vázlat alapján építettem fel:

- Bevezetés: az oktatási terv, asztrológiai és ezoterikus alapok ismertetése
- Asztrológia története
- Csillagászati alapok
- A négy elem
- Párkapcsolatok a négy elem tükrében
- Jegyek

- Bolygók
- Házak
- Fényszögek
- Születési képlet felrajzolása

VI.5 Gyakorlatok összegyűjtése

A fentebbi fejezetekben már utaltam pár gyakorlatra, melyeket itt külön összeszedtem, miközben zárójelben a wilberi létra fokát is feltüntettem:

- Képek, zeneszámok elemzése (W6)
- Symbolon kártya használata (szimbólumok eljátszása, kártya rakás)(W6-W7)
- Tattwa kártyák segítségével kapcsolat felvétel elementálokkal (az elemi energiák esszenciális képviselői) (W7)
- Elemek, bolygók kontemplációja és érzékelése (W7)
- Meditáció (út a W9 felé)

VI.6 Saját tapasztalatok

2010 szeptemberében elindítottam egy saját kis asztrológiai kurzust. Az egész úgy adódott, hogy a baráti körömből többen megkértek rá, hogy tanítsak nekik asztrológiai alapokat. Egy lány az Integrál Akadémián is felvetette nekem, hogy ő is szeretne tanulni tőlem, így ott is feldobtam a témát. A kis csapatom végül 5 főből alakult ki.

Az integrál szemléletet figyelembe véve az okítás az alábbiak szerint alakult:

Keretek meghatározása: Először 3-4 heti rendszerességgel találkoztuk hétvégeként 4 órát, majd áttettük hétköznapokra két heti 2 órára (W4).

Eredendően úgy terveztem, hogy az időnk első felét elméletből, a második felét gyakorlatokból tartom. Végül is úgy alakult, hogy az óra nagy részét az információk átadása adta (2/3 rész), melyről jegyzeteket is készítettem (W5).

Az elemek és bolygók mélyebb szintű megértéséhez összegyűjtöttem pár zeneszámot, illetve a külső megjelenésekről pár képet. A diákok körém ültek, mindenki látott mindenkit, bele szólhattak az oktatásban, megoszthatták saját megéléseiket és elmondhatták a véleményüket. Egyik alkalommal annyira bemélyült a csapat, hogy spontán átment az óra után egy „appreciate” gyakorlatba (kölsönös, szívből jövő méltányolás), vélemények megosztása (W6).

A gyakorlati részbe belevittem mágikus gyakorlatokat, melynek lényege a különböző elemek, jegyek, bolygók átélése, felismerése volt (W7).

Mindenki érdeklődve hallgatta a saját, ismert jegyeit (BF), és tanulmányozta a saját külső megjelenését a jegyek ismeretében (JF). Emellett a Symbolon kártya segítségével mini szerepjátékokon keresztül együtt ismerkedtek az asztrológia alapjaival és beszéltek meg közösen az élményeiket (BA). Mivel saját otthonomban tartottam az órákat, miközben körülöttem ültek a hallgatók, a légkör nagyon baráti, megosztós volt. Hátránya viszont az, hogy mikor dolgozatot kellett volna írniuk, a társaság nagyon hátrította a témát, nem vették kellőképpen komolyan (JA).

Összességében élveztem a tanítást és a jövőben szeretnék más csoportokat is elindítani.

VII Irodalomjegyzék és hivatkozások

Könyvek:

Wilber, K. (2003): A Működő Szellem rövid története, Budapest, Európa Könyvkiadó

Wilber, K. (2008): Integrál szemlélet, Budapest, Ursus Libris Kiadó

Kalo J. (2010): A gyógyulás szelencéje, Budapest, Bioenergetic Kft.

Dr. Dubravszky L., Dr. Eörssy J. (2001): A tradicionális asztrológia tankönyve, Budapest, Bioenergetic Kft.

Banzhaf, H. (2000): A négy elem az asztrológia, és a tarot tükrében, Budapest, Bioenergetic Kft.

Banzhaf, H., Haebler, A. (1998): Kulcsszavak az asztrológiához, Budapest, Bioenergetic Kft.

Internet hivatkozások:

Forrás: <http://www.kenwilber.com/>

Forrás: <http://www.integralakademia.hu/bemutakozas/az-integral-szemleletrol/ken-wilberrol/>

Forrás: http://en.wikipedia.org/wiki/Ken_Wilber/

Forrás: <http://www.integralakademia.hu/galeria/hanganyagok/>

Forrás: http://www.astro.com/astro-databank/Wilber,_Ken

Forrás: <http://www.integralakademia.hu/tudastar/szakmai-dolgozatok/>

Forrás: <http://www.webujsg.kibernet.hu/ezoterika/horoszkop/kinai/kinai.htm>

Forrás: <http://www.integralakademia.hu/integral-pszichologia-szak/orarend/i-evfolyam-20112012-es-tanev/>

Forrás: <http://www.integralastrology.net/page15/page16/page16.html>

Forrás: <http://www.stars-n-dice.com/sabianastrology.html>

Forrás: <http://www.parentsexpert.com/recognizing-the-self-weakness-through-the-zodiac/zodiac-signs-and-symbols>

Forrás: <http://www.vedicastrologykit.com/learning/basics/lesson-1-9-planets-in-vedic-astrology/>

Forrás: <http://www.steinergergely.eoldal.hu/cikkek/asztrologia-a-hetkoznapokban-egy-kicsit-maskent/i.-a-titokzatos-vertex-pont-.html>

Forrás: <http://www.karmaasztrologia.com/p/fogalomtar.html>

Forrás: <http://kaszella.hu/A-hazak>